



# Glasnik

## Medicinskog fakulteta u Splitu

ISSN1846-7946  
Vol. 10, br. 1, lipanj 2017.



# 20 godina MEFST-a



# Riječ urednika Glasnika

Poštovani čitatelji,

Od prošlog broja Glasnika na Fakultetu su se dogodile mnoge lijepе stvari. Kao prvo bih naglasio proslavu Dana fakulteta 30. ožujka, na kojoj je svećano obilježena 20. obljetnica samostalnosti našeg fakulteta kojoj su nazočili brojni eminentni gosti među kojima je bila i predsjednica RH Kolinda Grabar-Kitarović. Za tu prigodu je napisana i monografija Medicinskog fakulteta. Tu su i još dvije obljetnice ove godine: 10 godina Dentalne medicine i 10 godina izlaženja Glasnika. Također je upriličen posjet naših kliničara na čelu s dekanom prof. Đogašem i upravom fakulteta bolnicama i zdravstvenim institucijama REGIOMED-Kliniken u Bavarskoj, u svrhu boljeg upoznavanja i bolje buduće suradnje. Studenti su napisali cijeli niz interesantnih članaka uz brojne fotografije iz studentskog života i rada.

Smatram da će vam zbog svih ovih događanja ovaj broj biti posebno zanimljiv.

Glavni urednik  
**prof. dr. sc. Milan Ivanišević**

## IMPRESSUM

### Glasnik Medicinskog fakulteta u Splitu

adresa: Šoltanska 2, 21000 Split  
e-mail: [glasnik@mefst.hr](mailto:glasnik@mefst.hr)

Glavni urednik:  
**Milan Ivanišević**

Studentski urednik:  
**Ivan Krešimir Lizatović**

Uredništvo:  
**Lana Barać**  
**Dalibora Behmen**  
**Ivica Grković**  
**Tea Marasović**  
**Tonći Mastelić**  
**Valdi Pešutić Pisac**  
**Ana Utrobičić**  
**Nikolina Vitturi Bagatin**

Lektor:  
**Ivan Bošković**  
[boskovic@ffst.hr](mailto:boskovic@ffst.hr)

Dizajn i prijelom:  
**Jadranka Matas**  
[jadro.matas@gmail.com](mailto:jadro.matas@gmail.com)

Tisk:  
**Slobodna Dalmacija**

Naklada:  
400 primjeraka  
Split, lipanj 2017.

Milan Ivanišević Riječ urednika Glasnika	02
Dan Medicinskoga fakulteta u Splitu - Dvadeseta obljetnica Fakulteta Govor dekana	04
Josip Andđelo Borovac	06
Izvještaj sa 4. hrvatskog nacionalnog kongresa o hipertenziji	39
Studentska sekcija za hitnu medicinu	07
Silvia Dužević Ciklusi predavanja (SRCE)	09
Lucija Oršulić	10
Obilježavanje Ljubičastog dana u Gradskoj knjižnici Marka Marulića	11
Tonći Mastelić Svjetski dan zdravlja	41
Alen Juginović Fakultet je oživio!	42
Dora Knezović	44
A gdje smo danas, više od godinu dana poslije?	45
CroMSIC u 2016./2017.	14
Petra Lovrak	16
Svjetski sastanak udruge studenata medicine u Budvi 2017.	17
Ivana Goda, Kosta Spasov	49
Putovanje u nepoznato...	18
Martina Vuletić Božićni koncert	50
Zdenka Palčić	20
Vježbe iz predmeta Obiteljska medicina na otocima	51
Marija Vrdoljak Studentska razmjena - Austrija	21
Petra Lovrak Studentska razmjena u Portugalu	52
Zdenka Palčić	22
Istraživanje mogućnosti učenja i primjena znanja kod osoba smanjenih intelektualnih sposobnosti	54
Tin Čohadžić i Zdenka Palčić Osnivanje lacrosse kluba Legion u Splitu	24
Danica Antunović Kesić Studentica i majka	55
Robert Jerinić Mala škrinjica iskustva na studiju farmacije	26
Antonija Žaja Čičak	56
Svečanost obilježavanja 20. obljetnice Medicinskog fakulteta u Splitu 30.03.2017.	27
Nagrade i priznanja	57
DUPLERICA 20 godina MEFST-a	28
Tonći Mastelić Stara splitska bolница	59
Ante Pelivan	29
U početku bijaše ideja... Ili kako je utemeljen MefSt	60
Ivan Krešimir Lizatović Nova lica starih bolnica	31
	61
	62
	63
	64
	65
	66
	67
	68
Ante Pelivan Obljetnica velike ideje malog naroda Dubrovnik pri u svijetu uveo karantenu	06
Zdenka Palčić i Tonći Mastelić Osnivanje glazbene sekcije	07
Tea Galić Promocija 5. generacije studenata Dentalne medicine	09
Studenti Medicine na engleskom	10
Tonći Mastelić Kako komunicirati - Intervju s docenticom Slavicom Kozinom	11
Tonći Mastelić Izvanredan uspjeh na Farmaciji Intervju s Nikolinom Gabelicom, magistrom farmacije	12
Tonći Mastelić Na „sudskoj“ je najljepše Intervju s doktorom Kristijanom Bečićem	14
Tonći Mastelić Intervju s doktorom Nenadom Kuncem	16
Tonći Mastelić Intervju s doktoricom Sandrom Zekić Tomaš	17
Ivan-Krešimir Lizatović Intervju s profesorom Damiron Rojom	18
Ivan-Krešimir Lizatović Intervju s profesoricom Valdi Pešutić-Pisac	20
Antonija Žaja Čičak Nagrade za znanost i umjetnost Sveučilišta u Splitu	21
Tea Marasović Državne nagrade za znanost za 2015. godinu	22
Milan Ivanišević Monografija Medicinskog fakulteta u Splitu, 1997.-2017.	24
Tina Poklepović Perićić Hrvatski Cochrane priznat kao samostalni Cochrane centar	26
Irena Zakarija-Grković Voditeljica Poljskog Cochranea Małgorzata Bala posjetila Hrvatski Cochrane	28
Livia Puljak Medicinski fakultet u Splitu vrlo aktivan na Festivalu znanosti	29
Livia Puljak Neutemeljene tvrdnje o zdravlju u medijima: radionice za novinare i studente novinarstva	31
Ionica Božić EUSTAR educational course on systemic sclerosis – Split 2017.	32
Boris Lukšić Strategija identifikacije bolesnika s kroničnim hepatitisom C	34
Foto kolačić	36
Foto žulj	37
Tonći Mastelić Dan Fakulteta na Marjanu	38
Fotostrip	39

# Dan Medicinskoga fakulteta u Splitu - Dvadeseta obljetnica Fakulteta Govor dekana

Dragi gosti, dragi prijatelji, dame i gospodo!

Želio bih pozdraviti sve vas nazočne na svečanoj sjednici Fakultetskoga vijeća, povodom 20. godišnjice osnivanja samostalnoga Medicinskog fakulteta pri Sveučilištu u Splitu, sve vas koji ste svojim dolaskom uveličali ovaj događaj i zaželjeti vam dobrodošlicu u ovom našem lijepom Amfiteatru, u našoj, kako su je već neki nazvali, koncertnoj dvorani.

Posebna je čast i zadovoljstvo za mene kao dekana biti u prilici pozdraviti:

predsjednicu RH gospodu Kolindu Grabar-Kitarović, ministra znanosti i obrazovanja prof. dr. Pavu Barišića, predsjednika HAZU-a akademika Zvonka Kusića, predsjednika saborskog odbora za znanost i obrazovanje g. Andru Krstulovića Oparu, bivšeg ministra ZiO-a akademika Ivicu Kostovića i prof. dr. sc. Dragana Primoraca, župana Splitsko-dalmatinske županije g. Zlatka Ževrnju,

članove konzularnoga zbora u Splitu, rektora Sveučilišta u Splitu prof. dr. Šimuna Andelinovića, prorekture Sveučilišta u Splitu, dekane i prodekanice medicinskih fakulteta u Zagrebu, Rijeci i Osijeku te Mostaru, Sarajevu i Ljubljani, dekane i prodekanice fakulteta Sveučilišta u Splitu i članove Senata,

ravnatelje nastavnih baza a posebice prof. dr. Ivu Jurića, ravnatelja KBC-a Split sa svojim suradnicima. Mr Joachim Bovelet, Nikolai Burkart i prof. Johannes Brachmann iz REGIOMED Kliniken u Njemačkoj, te moje goste, a zapravo domaćine, bivše dekane Zvonka Rumboldta, Mladena Bobana, Stipana Jankovića, Matku Marušića i Dragana Ljutića kao i sve druge drage i cijenjene goste, naše djelatnike i studente.

Hvala vam još jednom svima na dolasku i želim vam da ugodno provedete vrijeme s nama tijekom ove svečanosti i nakon nje, na domjenku koji nas očekuje.

Puno se dobrih i velikih stvari dogodilo i sve više ih se događa na našem Fakultetu u ova dva desetljeća, od 1997. kada smo od Studija medicine Medicinskoga fakulteta u Zagrebu postali Medicinski fakultet Sveučilišta u Splitu, koji danas ima tri integrirana preddiplomska i diplomska studijska programa : Medicina, Dentalna medicina i Farmacija - koju izvodimo u odličnoj suradnji s KTF-om.

Pored toga, imamo Doktorsku školu s tri doktorska studija i dva specijalistička studija. Ukupan broj nastavnika i suradnika, bilo zaposlenika ili vanjskih suradnika je preko pet stotina. A ukupan broj studenata je više od 1 200.

Prema svim objektivnim pokazateljima, naši rezultati pokazuju uzlazni trend i značajno su bolji od očekivanih. Za to je, pak, potreban posebni entuzijazam i dodatni trud i rad. To je ono što još uvijek obitava tu u nas u Splitu, ali potrebna nam je i pomoć jer još uvijek nas nema dovoljno i pitanje je koliko možemo izdržati u takvom ritmu a da značajno ne osnažimo naše redove kvalitetnim novim ljudima.

Nakon vrlo pozitivnoga izvješća međunarodnog povjerenstva u okviru procesa reakreditacije koje je procjenjivalo naš rad i uvjete studiranja na našem Fakultetu te završnoga izvješća Akreditacijskoga savjeta, na koja smo s pravom mogli biti ponosni, preostalo nam je raditi na onome što već dugo ponavljamo našem nadležnom ministarstvu i vlasti RH. Nedostatak zaposlenika je naša najveća boljka. Ponavljam još jednom, nedostatak zaposlenika, ali ne - nedostatak kadrova. Mi zapravo imamo velik broj ljudi izabralih u znanstveno-nastavna zvanja, ali kao naslovna zvanja. Imamo ih, dakle, tek kao vanjske suradnike. U prethodnom razdoblju uspjeli smo napraviti veliki iskorak koji se ogleda u činjenici da je 109 naših djelatnika uspjelo napredovati na zaslužena mjesta ili su od vanjskih suradnika uspjeli ostvariti tzv. integrirani radni odnos s Fakultetom. Nadamo se da će nadležna ministarstva uskoro definitivno riješiti taj problem integriranih radnih odnosa (nekada zvanih „kumulativama”), čime bi se napokon riješio gorući problem najistaknutijih liječnika



» Dekan Medicinskog fakulteta prof. dr. sc. Zoran Đogaš

u RH koji su profesori na medicinskim fakultetima.

Naši studenti probrani su iz sve većeg broja zainteresiranih pristupnika za sve naše studijske programe. Jedan od pokazatelja kvalitete je i činjenica da je naš Fakultet u ovom času peti fakultet u RH prema razini svojih studenata procijenjenom uspjehom u srednjoj školi. I prvi fakultet izvan Zagreba. Nadam se da će se taj trend nastaviti i da ćemo u budućnosti dobivati sve bolje pristupnike. Kako se povećava rejting fakulteta, kvaliteta nastave, sve veća znanstvena produktivnost i sve veća međunarodna prepoznatljivost, tako se možemo opravdano nadati da ćemo privlačiti sve bolje buduće studente. I domaće i strane.

Nadam se da će završetkom zahtjevnih studija svi oni imati mogućnost zaposliti se u Lijepoj našoj i stvoriti dobre uvjete za sebe i svoje obitelji za život u najljepšoj zemlji na svijetu.

Tako nam malo treba i jako malo košta društvo da osigura te uvjete. Ovih dana kao dekani medicinskih fakulteta kroz Dekansku konferenciju u kojoj odlično surađujemo sa svim medicinskim fakultetima u RH, u intenzivnim smo razgovorima s ministrima jer trenutna situacija s odlaskom liječnika u inozemstvo nije dobra, ali mi mislimo da znamo kako je ublažiti, a moguće i riješiti. Nadamo se da će biti sluha za naše ideje.

Na ovom Fakultetu rade i brojni djelatnici koji su educirani u inozemstvu, pretežito u SAD-u, primjerice na Medical College of Wisconsin, University of Connecticut, Columbia University, koji su se vratili i demonstrirali ono što sam u više navrata nazvao, ne "brain drain", što je dobro poznata sintagma i prečesto naša sADBina, već "brain re-gain". O sposobiti se, naučiti što više i donijeti to sobom natrag. I to je dobar model za našu državu. Novim iskorakom u suradnji s Penn State University kojemu smo postali globalni partner, omogućili smo daljnji napredak.

Još jedan model o kojem želim nešto reći je potpisani Sporazum o suradnji MEFST i njemačke skupine bolničica i zdravstvenih institucija pod nazivom REGIOMED Kliniken iz Bavarske, a sve pod pokroviteljstvom Sveučilišta u Splitu i uz supotpis našega rektora prof. Andelinovića. Nije to samo sporazum koji znači veliko dostignuće za naš Fakultet, jer zapravo predstavlja izvozni proizvod gdje mi jednoj europskoj velesili poput Njemačke izvozimo naše znanje, naš "know-how" i sustavno educiramo buduće njemačke liječnike, što je jedinstveni primjer u RH, već je to dostignuće i za Sveučilište u Splitu koje se ubrzano razvija te postaje europski prepoznatljivo. To je veliko postignuće i za grad Split koji je sve poznatiji kao turistička odrednica i sve prepoznatljiviji na europskoj i svjetskoj mapi atraktivnih destinacija, te za našu županiju u kojoj se sve više radi na projektima poput ovoga. Ali i za čitavu RH.

U osnivanju našeg Fakulteta moram istaknuti ulogu Medicinskoga fakulteta u Zagrebu koja je nemjerljiva i na kojoj ćemo uvijek biti neizmjerno zahvalni. Ove godine naš očinski i bratski Fakultet slavi veliku jubilarnu stotu godišnjicu osnutka i od srca mu želim čestitati tu veliku obljetnicu. Dekanu prof. dr. Marijanu Klarici želim i osobno zahvaliti na njegovoj ulozi i potpori u stvaranju MEFST-a.

MEFST će u suradnji sa Sveučilištem u Splitu učiniti sve da dobrih projekata koje smo ostvarili u posljednje vrijeme bude još, ali zaista očekujemo dodatnu potporu šire društvene zajednice u kojoj djelujemo, grada i županije, te čitavog područja od Zadra do Dubrovnika, ali i čitave države.

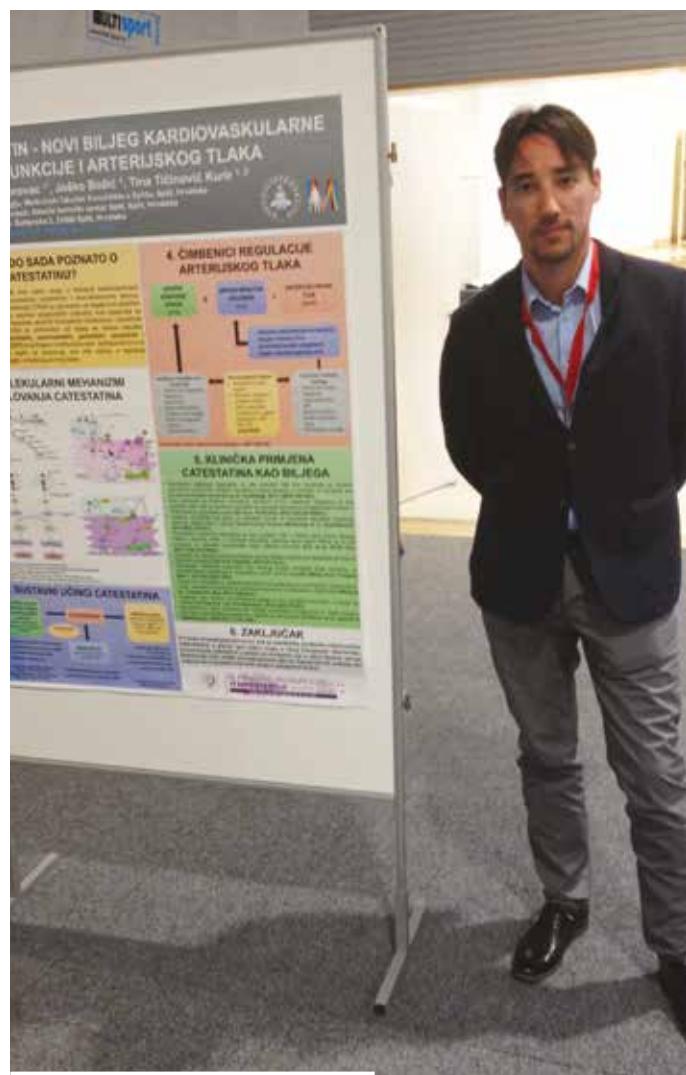
Jamčimo vam da će svi djelatnici Fakulteta učiniti sve što mogu da i dalje idemo u dobrom razvojnem smjeru.

I na samom kraju želim zahvaliti svim djelatnicima, nena-stavnom i nastavnom osoblju, koji žive s ovim Fakultetom i hvala svim studentima zbog kojih smo zapravo svi mi ovdje, koji su izabrali naš Fakultet, koji vrijedno studiraju teške studijske programe i koji su sve aktivniji u formiranju studentskih sekcija, sve više inicijative imaju i izvan redovite nastave i sve nam je veći gušt zajedno stvarati sve bolji Medicinski fakultet u Splitu.

Neka nam je svima sretno u godinama koje su pred nama i idućim desetljećima, te još jednom hvala svima koji su stvorili ovaj i ovakav današnji Medicinski fakultet Sveučilišta u Splitu!

Živjeli!

# Izvještaj sa 4. hrvatskog nacionalnog kongresa o hipertenziji



» Autor ispred prezentiranog plakata

U organizaciji Hrvatskog društva za hipertenziju ove godine u Poreču se održao 4. hrvatski kongres o hipertenziji s međunarodnim sudjelovanjem i peti simpozij medicinskih sestara i tehničara u hipertenziji. Pod okriljem Katedre za patofiziologiju našeg fakulteta i podrškom doc. dr. sc. Joška Božića i izv. prof. dr. sc. Tine Tičinović Kurir na samom Kongresu sam, u obliku prihvaćenog poster izlaganja, predstavio ulogu i primjenu katestatina, recentno istraživanog biopeptida koji ima važnu ulogu u regulaciji arterijskog krvnog tlaka, a čiju funkciju Katedra ispituje u trenutnim istraživačkim aktivnostima. Sam četverodnevni program kongresa je bio iznimno kvalitetan i sadržajan te je organizacija bila bespriječorna. Obrađivane su teme koje se tiču arterijske hipertenzije iz više kliničkih perspektiva, uključujući probleme hipertenzije koji se susreću u primarnoj zdravstvenoj zaštiti, nefrologiji, kardiologiji te opstetriciji. Posebice je obrađen problem kontroliranja krvnog tlaka kod kroničnih srčanih i bubrežnih bolesnika te trudnica, a dobar dio predavanja je bio posvećen bolesnicima na dijalizi te važnim komorbiditetima i „pratiteljima“ hipertenzije kao što su dijabetes i dislipidemije. Također, na kongresu su bili prezentirani i komentirani najnoviji izvještaji iz bazičnih znanosti koje izučavaju problematiku povišenog arterijskog tlaka. U tom smislu bih izdvojio izvrsno predavanje prof. dr. sc. Ines Drenjančević o utjecaju prekomjernog unosa soli na stanje mikrocirkulacije. Kao osobnog favorita bih izdvojio satelitski simpozij posvećen evolokumabu, novom lijeku koji postiže do sada neviđene i fantastične rezultate u snižavanju „zločestog“ LDL kolesterola, čak i povrh standardne terapije, a oko kojeg se stvaraju velika očekivanja, posebno u bolestima kao što su refraktorne dislipidemije i

porodična hiperkolesterolemija. Za sada su rezultati nekoljicine provedenih kliničkih studija obećavajući, terapija se čini sigurna, no dugoročni efekti ovakvog liječenja ateroskleroze tek se moraju istražiti. U svakom slučaju, konsenzus svih prisutnih je bio – LDL kolesterol u krvi spustiti i spušтati što je više moguće, čak i ispod optimalnih razina (kako su prisutni zgodno nazvali – „na nivoe djeteta“) jer to dokazano pozitivno utječe na preživljjenje i smanjuje rizik za razvoj značajnih kardiovaskularnih događaja u budućnosti kao što su pokazale studije. Kad smo već kod LDL kolestrola, vrijedi istaknuti da su na kongresu predstavljene i nove

ESC/EAS smjernice za liječenje dislipidemija, koje pružaju poprilično novina u odnosu na prethodne iz 2011. godine te na jedan atraktivan, efektan i pristupačan način pružaju informacije o dijagnostici i liječenju bolesnika s poremećajima lipidograma. S ovim posljednjim bih zaključio ovaj izvještaj, uz napomenu da je ovako kvalitetan i sadržajan događaj sva-kako vrijedilo posjetiti te sam stekao mnoga korisna znanja i poznanstva s kolegama studentima, ali i stručnjacima iz navedenih područja.

**Josip Anđelo Borovac**  
student 5. godine studija Medicine



# STUDENTSKA SEKCIJA ZA HITNU MEDICINU

U veljači 2016. godine osnovana je Studentska sekcija za hitnu medicinu Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu, prva takva u povijesti Fakulteta. Ovom dugo iščekivanom projektu nit vodilja bila je uspostaviti stabilnu studentsku udrugu pri Medicinskom fakultetu koja će svojim radom promovirati znanja i praktične vještine s područja hitne medicine. Pod mentorskom palicom prof. dr. sc. Julija Meštrovića svoju ideju su tada realizirali Boran Katunarić, Andrija Matetić i Marija Vrdoljak. Sama inicijativa je nastala u želji da se organiziranim predavanjima i radionicama studentima medicine približe pravilno dijagnosticiranje i postupanje u hitnim stanjima, kako bi se reagiranje u budućem radu barem donekle olakšalo. Tada je važna zadaća bila približiti svim kolegama tu ideju te zajamčiti da izvannastavne aktivnosti Studentske sekcije za hitnu medicinu uistinu vrijede izdvojenog vremena, koje je studentima medicine posebno dragocjeno.

Osnivanje stranice SSHM na društvenim mrežama potaklo je veliko zanimanje te se već na uvodnom predavanju tražilo mjesto više. Zaintrigirani su bili hrvatski studenti, ali i studenti stranih studija, te se od samog početka predavanja nerijetko održavaju na engleskom jeziku. Nakon uvodnih riječi osnivača, okupljenima se obratio i prof. dr. sc. Julije Meštrović koji nije skrivao oduševljenje te je pomalo ganut ostvarenjem svoje dugogodišnje želje izlaganje završio poznatim riječima Martina Luthera Kinga: "I have a dream!"

Kroz akademsku godinu 2016./2017. rad Sekcije se nastavio nizom predavanja organiziranih kroz prikaze hitnih slučajeva iz kliničke prakse, koja su zanimljivo izložili studenti Mihael Plosnić i Duje Apostolski te dr. med. Martin Nonković koji nam je svojim predavanjem „Savjeti s hitne pomoći“ približio svoja iskustva. Istodobno je osnovan kanal SSHM na Youtube web-stranici, koji će u dalnjem radu služiti za objavljivanje korisnih medicinskih videa te tako ponuditi svoja iskustva, predavanja i savjete velikom broju korisnika. Studentska sekcija za hitnu medicinu dobila je svoje mjesto i na službenim stranicama Fakulteta, čime je omogućeno pravovremeno i točno dijeljenje obavijesti sa svim studentima i zainteresiranim.

Akcija koja je privukla jako velik broj studenata, „Super sedmica – hitna stanja u medicini“, jest ciklus predavanja koji obuhvaća najurgentnija stanja iz specijalističkih područja medicine (oftalmologije, neurologije, otorinolaringologije, kardiologije, torakalne i abdominalne kirurgije te poremećaj elektrolita). U navedenim stanjima mi, kao budući liječnici opće medicine, trebamo djelovati i početno zbrinuti pacijenta prije nego ga uputimo određenom specijalistu, vodeći se dobrom anamnezom i fizikalnim pregledom. Dobro pregledati pacijenta prije nego ga uputnicom prosljedimo u redove čekanja u ambulanti ili na prijemu jer – može biti kasno. Vođeni idejom da težimo praktičnim znanjima koja će sutra biti od koristi, u nizu izvrsnih predavanja sveladali smo



» Predavanje doc. dr. sc. Ljube Znaora o hitnim stanjima u oftalmologiji



» Predavanje dr. med. Davora Sunare o hitnim stanjima u otorinolaringologiji

oftalmološka, neurološka i otorinolaringološka hitna stanja. Među ostalim, osvijestili smo mogućnost akutnog glaukoma u diferencijalnoj dijagnozi crvenog oka prije nego što crvenilo proglašimo običnim konjunktivitisom, uočili smo važnost antigravitacijskog položaja i opservacije pacijenta pri sumnji na CVI, razliku između centralnog i perifernog nistagmusa, ozbiljnost promuklosti koja traje 2 tjedna i mnoge druge. Uskoro slijede preostala četiri predavanja o hitnim stanjima u kojima imamo vremena toliko da dijagnozu postavimo „s vrata”, gdje je vrijeme jednako život, a svaki propust se može platiti ljudskim životom.

Studenti tijekom fakultetske izobrazbe uče mnogobrojne podatke poput incidencija i prevalencija različitih bolesti i stanja te genetskih pojedinosti nasljeđivanja bolesti. Takvi podaci su svakom liječniku potrebeni kako bi ispravno zao-kružio sliku o raznovrsnoj medicinskoj problematici. Ipak, često se dogodi da se zbog toga zaboravi na praktična znanja koja su u radu puno značajnija. Upravo zato predavanjima u sklopu akcije „Super sedmica“ želimo, uz pomoć izvrsnih predavača kliničara, ponoviti najvažnije o onim stanjima koja neće dati vremenski manevr za prolistati knjigu, već će zahtijevati spremnost, znanje i vještina.

Raznim akcijama kirurškog šivanja, primarne obrade rane, postavljanja iv. puteva, davanja im. injekcija ili vježbanja kateterizacije nastojimo također, osim teoretskih znanja, svladati i kliničke vještine.

Već smo dobro zapamtili da su dobra anamneza i klinički pregled više od polovice dijagnoze. Naš vid, sluh i deset prstiju uistinu ozbiljno konkuriraju svim high-tech metodama dijagnostike za kojima se ponekad posegne prije ispravnog pregleda pacijenta. Zbog toga pripremamo akcije svladavanja kliničkih pregleda. Internistički, neurološki i pregled lokomotornog sustava samo su neki od mnogih kojima ćemo kroz buduće akcije nastojati istesati moći dijagnostike vlastitih osjetila.

Sve ovo ne bi bilo moguće bez studenata koji svojim velikim interesom organizatorima i svim predavačima odaju iznimnu čast, ali i odgovornost da se teži još većoj izvrsnosti u budućem radu. Ovim putem pozivamo zainteresirane studente da se uključe u rad Studentske sekcije za hitnu medicinu te tako pridonesu napretku studentskih znanja i vještina, a sve to kroz ugodna druženja.

S poštovanjem,  
Vodstvo SSHM-a

# CIKLUSI PREDAVANJA (SRCE)

## Ponavljanje je majka znanja

Ove godine, po prvi put na Fakultetu, odlučili smo se kao Sekcija NeuroSplit organizirati cikluse predavanja i ponavljanja organskih sustava kako bi studentima pružili mogućnost sistematizacije anatomije, fiziologije, patologije i klinike različitih organa. Ovo će biti idealna prilika za ponavljanje i popunjavanje „rupa” s logičkim povezivanjem organa koje nam je važno u budućoj liječničkoj praksi. Predavanja će na zanimljiv način održati mnogobrojni, iskusni doktori i profesori s Medicinskom fakultetom i KBC-a Split koji su nam izišli u susret. Prvi organ na redu bilo je srce, odnosno MJESEC SRCA te možemo reći da smo izuzetno zadovoljni odazivom i pozitivnim reakcijama ne samo studenata, već i samih profesora.

## Od anatomije do klinike

Započeli smo predavanjem o građi srca, a najvažniji procesi iz patologije i kliničke kardiologije slijedili su tjedan za tjednom kako bi stekli sistematizirano znanje.

Plan samog ciklusa izgledao je ovako:

**ANATOMIJA - (građa srca) - prof. dr. sc. Ivica Grković**

**PATOLOGIJA - (hipertenzivne i ishemiske bolesti srca) - dr. med. Nenad Kunac**

**KLINIČKA KARDIOLOGIJA - (klinička slika, dijagnostika, nalazi) – prof. dr. sc. Darko Duplančić**

Osim odraćenog Mjeseca srca tijekom ožujka i planova za Tjedan dojke tijekom travnja, namjeravamo proći sve važnije sustave i organe (mozak, bubrezi, jetra, pluća, kosti, mišići, živčani sustav) tijekom ove i iduće godine u svrhu konstantnog ponavljanja gradiva koje nam omogućuje kvalitetnije i dugotrajnije znanje. Cilj je da bude korisno, ne jako detaljno



» Mjesec srca



» Predavanje prof. Grkovića o anatomiji srca



» Ugodno popunjena dvorana

jer ipak prepostavljamo da dolazimo s nekakvim predznanjem, zanimljivo i da u konačnici privuče studente. Nadam se da će vam se ovaj novi način ponavljanja zaista dopasti i da se i na budućim predavanjima vidimo u što većem broju!

Ovim putem se također zahvaljujemo svim sudionicima, naravno i profesorima, bez kojih ova realizacija jedne studentske ideje ne bi bila moguća. Ukoliko ste zainteresirani i želite se priključiti našim ciklusima ponavljanja organa, pratite nas na webu: [www.neurosplit.org](http://www.neurosplit.org) i facebooku: [fb.com/neurosekcijasplit](https://www.facebook.com/neurosekcijasplit). Hvala!

**Silvia Dužević,**  
voditeljica podsekcije Volontiranje, NeuroSplit

# Obilježavanje Ljubičastog dana u Gradskoj knjižnici Marka Marulića



» Cassidy Megan, osnivačica Ljubičastog dana



» Prof. Lušić u GKMM-u

Svake godine, 26. ožujka, u cijelome svijetu obilježava se Ljubičasti dan, dan potpore oboljelim od epilepsije. Iako ne možemo preuzeti probleme oboljelih, makar malim znakom pažnje možemo podići svijest da je epilepsija prisutna među nama. Nije laka, a nerazumijevanjem oboljelih i stigmatizacijom postižemo ono najgore, izoliramo punopravne, ali osjetljive članove zajednice. Ljubičasti dan upravo je i nastao iz želje devetogodišnje djevojčice u Kanadi koja je željela da se o njezinoj bolesti priča i pokaže razumijevanje i prihvaćanje. Od 2008. godine u svijetu, a od 2010. godine i u Hrvatskoj, ovo je postao jedan od najutjecajnijih međunarodnih dana u svrhu podizanja razine osviještenosti.

U suradnji s prof. dr. sc. Ivom Lušićem i Gradskom knjižnicom Marka Marulića, Studentska sekcija za neuroznanost NeuroSplit je 29. ožujka 2017. godine organizirala predavanje cijenjenog prof. Lušića pod naslovom „Živjeti s epilepsijom“. U ugodnoj atmosferi Gradske knjižnice saznali smo brojne zapanjujuće podatke kao što je broj oboljelih koji doseže 50 milijuna ljudi, a pritom u Europi bolest pogarda čak šest milijuna ljudi. Osim toga, svake godine se dijagnosticira čak 300 tisuća novih bolesnika, u posljednje vrijeme više kod odraslih nego kod djece. Unatoč modernizaciji društva i sve lakšem pristupu informacijama, osobe s epilepsijom su

vrlo često izložene brojnim predrasudama kojima su najteže pogodjene djeca zbog nerazumijevanja u školama. Također, stopa nezaposlenosti je viša kod oboljelih od epilepsije nego kod zdrave populacije. Nažalost, ovakve činjenice dodatno pogadaju oboljele kojima je život i bez toga otežan, pa onda često skrivaju svoje zdravstveno stanje kako ih se ne bi izopćavalio. Uz društvenu problematiku epilepsije, prof. Lušić nas je uputio i u mogućnosti liječenja i specifičnosti epilepsije u različitim dobnim skupinama. Provedeno je i još uvijek se provode brojna istraživanja ove kompleksne bolesti, a na sreću postoji i sve više zakonskih odredbi koje olakšavaju dosezanje novih otkrića i spoznaja.

Osnovna poruka koju su svi prisutni trebali ponijeti sa sobom i proširiti je među cijelom zajednicom jest da epilepsija ne bira i da može pogoditi svakoga, da su oboljeli od epilepsije ravnopravni članovi zajednice i ne smije ih se isključivati iz društva ni pod kojom izlikom. Stoga sve pogreške koje nastanu iz neznanja treba suzbiti edukacijom društva i prihvaćanjem različitosti. Neka nam Ljubičasti dan bude podsjetnik da nikada ne zaboravimo na oboljele od epilepsije!

Lucija Oršulić,  
IV. godina

# Svjetski dan zdravlja



» Svjetski dan zdravlja 7. travnja

Svjetski dan zdravlja obilježava se 7. travnja pod pokroviteljstvom Svjetske zdravstvene organizacije (WHO). U cijelom svijetu, od 1950. godine, taj dan se koristi kako bi se progovorilo o globalno važnim temama iz područja zdravlja. Ove godine je SZO odlučila podići svijest o problemu depresije.

Depresija je poremećaj raspoloženja koji otežava svakodnevni život, funkcioniranje u obitelji, u školi, na poslu. Različiti socijalni, psihološki i biološki čimbenici rezultiraju depresijom. Broj oboljelih osoba raste kontinuirano od 1910. u svim industrijaliziranim zemljama svijeta. Razlozi su nepoznati, ali pretpostavlja se da način života ima značajan utjecaj. Danas od depresije boluje više od 300 milijuna ljudi diljem svijeta. Vodeći je uzrok invalidnosti. U najgorem slučaju depresija dovodi do suicida. 800 000 ljudi svake godine umre zbog suicida, koji je drugi vodeći uzrok smrti u populaciji od 15 do 29 godina starosti.

Veliki problem psihijatrijskih bolesnika, pa tako i onih oboljelih od depresije, je stigmatizacija društva. Često se oboljeli smatraju čudacima, luđacima, slabicima i sl. Ponekad i vlastite obitelji otežavaju bolesnicima život s depresijom, obično nehotično. Pogrešno je mišljenje da je to samo loše raspoloženje – depresija je bolest. U rušenju predrasuda sve više pomažu i svjedočanstva oboljelih ili njihove isповijesti u obliku knjiga.

Danas u Hrvatskoj od depresije boluje oko 300 000 ljudi. Bolest je često neprepoznata i adekvatno se ne liječi. No ne treba gubiti nadu; terapije su sve bolje i sve dostupnije. Na ovom polju, u Hrvatskoj je osobito angažirana Psihijatrijska bolnica Rab. Ta ustanova je povodom Svjetskog dana zdravlja organizirala niz predavanja, različitih stručnjaka, na temu depresije, pod motom SZO „Depresija: razgovarajmo“. Na edukaciji i destigmatizaciji radi i naša psihijatrijska sekcija NeuroMEFST-a.

Prema projekcijama Svjetske zdravstvene organizacije, depresija će do 2020. postati druga najčešća bolest. Zbog toga trebamo još više govoriti o njoj, još više educirati liječnike i laike. U konačnici, treba se boriti protiv stigmatizacije oboljelih. Ovo je naš mali doprinos.

**Tonći Mastelić,**  
student 6. godine Medicine

# Fakultet je oživio!



» Predavanje „Počelo je mijenjanje gena ljudi“ – prof. dr. sc. Janoš Terzić

Bilo jednom u Hrvatskoj. Bilo jednom u Splitu. Bilo jednom na Medicinskom fakultetu. Tako otprilike počinje priča o ambicioznim studentima koji su pokušali i što je najvažnije – uspjeli napraviti promjenu. Naime, u godini kada fakultet slavi 20 godina svog postojanja, dogodila se najveća promjena u pogledu studentskih aktivnosti u svih tih dugih 20 godina. Od predavanja i radionica preko zabavnih događaja i izleta, pa sve do „kongresa“ za studente. Sve ovo se počelo događati na našem MEFST-u, našem drugom domu gdje svakodnevno stotine i stotine mladih duša svoj trud pretvaraju u znanje i kuju put ka sretnoj budućnosti. Ovo je mjesto gdje je studentski aktivizam, taj tako malo poznati pojam, u potpunosti zaživio.

Od listopada prošle godine, pa čak i ranije, ideja o fakultetu kao mjestu gdje studenti imaju brojne izvannastvane aktivnosti kojima se mogu posvetiti se počela razvijati. No, put ka jednoj velikoj promjeni nikada nije jednostavnošću popločana ravna staza, već put koji zapravo i ne postoji ili tek se naziru koraci koji su njim prošli i lagano utabali stazu koja nema svoj tijek već ga sami radimo. Takav je bio i ovaj početak. Kao novi predsjednik Studentskog zbora i voditelj Sekcije za neuroznanost NeuroSplit, odlučio sam da je jedan i jedini cilj obje udruge da se studentski standard, bez obzira na sve, mora poboljšati, i to značajno, inače moj zadatak nije

uspješan. Na moje veliko zadovoljstvo, moja, kako je volim zvati, ekipa je pristala i izrada te jedne nove staze je počela. Ništa se bez jednog dobrog i odlučnog tima čiji članovi dijele jednake ambicije ne može postići.

Studentski zbor smo reorganizirali u pozitivnom smislu, od čega je jedna od najvažnijih promjena glede studentskog standarda bilo uvođenje funkcija voditelja i organizatora za sportske, zabavne, znanstvene aktivnosti i izlete. Ove aktivnosti se promoviraju putem novoaktivirane Facebook stranice Zbora i putem postavljenih panoa na brojne lokacije na fakultetu. Također, kao krucijalni cilj, bilo je postavljeno uređenje i otvaranje studenskog kluba na našem fakultetu. Neću zaboraviti spomenuti ni to da smo uveli vrlo efikasan sustav praćenja prolaznosti svih studenata na svim studijskim godinama te realne pohvale i probleme na svim katedrama, a sve ovo ima dugoročni cilj praćenja kvalitete nastave na svim studijskim programima, traženja rješenja za potencijalne probleme te izdavanje pohvala za izvrsnost pojedinih katedri. Postoji još niz izmjena i planova koje smo napravili s ciljem poboljšanja kvalitete organizacije Zbora i podizanja studentskog standarda koje ćete moći vidjeti u budućnosti.



» Međunarodni dan sreće

Što se tiče Sekcije za neuroznanost NeuroSplit, definitivno bih naglasio brojne kvalitetne aktivnosti kako za članove, tako i za javnost. Partnerstvno s nekim od najvažnijih institucija u svom području kao što su Klinika za psihijatriju Vrapče, Psihijatrijska bolnica Rab, Hrvatski institut za istraživanje mozga, KBC Split, itekako su važan korak naprijed koji će svi članovi osjetiti s obzirom da će moći posjetiti i volontirati u istim institucijama. Također je važno istaknuti uključivanje studenata s naših „engleskih studija“ u aktivnosti, organizacija Tjedna mozga i ciklusa predavanja iz raznih organskih sustava (od anatomije do klinike) za što bolje sistematizirano znanje, provođenje projekta „TIDU“ na Sveučilištu i brojnih drugih aktivnosti koje Sekciju za neuroznanost NeuroSplit čine ne samo izuzetno kvalitetnom sredinom za učenje neuroznanosti i znanosti općenito, već i važnu kariku u promoviranju Medicinskog fakulteta u javnosti.

Jedna važna manifestacija koja pokazuje zajedništvo fakultetskih udruga jest i „kongres“ „Praktična znanja za studente“, odnosno prema HLK-u tečaj II. kategorije kao skup predavanja i radionica koje organiziraju studenti za studente svih studijskih smjerova na fakultetu na kojem je naglasak učenje ili ponavljanje najvažnijih praktičnih znanja koja će biti studentima potrebna u budućoj praksi iz medicine, dentalne medicine i farmacije. Ovo je prva takva manifestacija u Republici Hrvatskoj i kao takva predstavlja vrhunac u pogledu studentskih aktivnosti ove akademske godine.

Ovdje još nisam ni načeo aktivnosti drugih sekcija na fakultetu, osnivanje Sportske sekcije koja pruža svim studentima rekreativno i kompetitivno bavljenje sportom, osnivanje Glazbene (umjetničke) sekcije za sve naše talentirane svirače, pjevače i druge umjetnike koji imaju priliku ovim putem nastupati na fakultetskim manifestacijama, osnivanje Sekcije za studente Farmacije i drugih koje svojim radom upravo čine taj studentski aktivizam jednim pojmom koji se zaista sve više i više živi na našem fakultetu.

Znate, kada sam se počeo baviti svim ovim stvarima, doista sam vjerovao da mi studenti uz podršku fakulteta i dobru organizaciju zaista možemo napraviti razliku, razliku koju neće osjetiti samo aktualni studenti na fakultetu, već će generacije koje dolaze prihvati ovu veliku promjenu za koju su mi mnogi govorili da je nemoguće ostvariti, kao normalno stanje, odnosno da je normalno da se na fakultetu održavaju brojne aktivnosti za sve studente. Neki vole sport, neki znanost, neki izlete, neki glazbu, ali želio bih da za svakoga ima ponešto čime bi se mogao rekreativno baviti,



nešto što će mu biti „ispušni ventil“ za stres učenja i težinu fakulteta. I znate što, nakon nekoliko godina mogu vam reći da više ne vjerujem da to možemo napraviti. Znate zašto? Zato jer sadaZNAM (ne da vjerujem!) da tu promjenu možemo napraviti. Znate zašto? Zato jer tu promjenu sada živim, sada je gledam i sada je dišem. A znate zbog koga se ta promjena dogodila? Zbog ljudi koji su sa mnom vjerovali da je ta promjena moguća. Zbog ljudi koji su se digli na noge i skupili i vjerovali da se promjena na bolje može dogoditi na našem MEFST-u. I kada je bilo teško, zbog ljudi koji su meni i ostalima davali snage i potpore da se prepreke, koliko god velike, ipak mogu preskočiti. Zato ovim putem želim zahvaliti svima vama koji ste radili i radite promjene i dižete fakultetski i studentski standard na višu razinu i želim vam svu sreću u vašem dalnjem putu po toj nekročenoj stazi.

Nitko nije rekao da će ovaj povijesni put biti lagan. Samo ono što znam jest da sve ovo vrijedi. Kada vidim da je

naš fakultet oživio, vjerujte da mi s pozicije predsjednika Studentskog zbora ništa nije draže. Budite pozitivna promjena koju svi mi čekamo, jer bez obzira na sve, vi možete napraviti pozitivan pomak. Pogledajte samo nas. Studenti, najobičniji studenti koji su svojim malim udruženim rukama kroz mjesecce i mjesecce krvi, znoja i suza napravili veliku promjenu. Ono što su nam na početku govorili da je nemoguće, mi smo ostvarili. Ono što mi još uvijek djeluje kao san, postalo je stvarnost. Imam pravo vjerovati u promjenu. Imam pravo vjerovati u studente, i tu vjeru mi nitko ne može oduzeti. Imam pravo vjerovati, zbog svega što smo uspjeli napraviti i zbog probuđenog studentskog duha, da ako se budemo držali zajedno, poštivali jedni druge i marljivo radili, da su naši, studentski i fakultetski, najbolji dani još uvijek ispred nas. Treba li vam išta više dokaza, kolegice i kolege, da možemo napraviti promjenu?

**Alen Juginović**

Predsjednik Studentskog zbora MEFST-a

# A gdje smo danas, više od godinu dana poslije?



» Tjedan mozga – radionica za djecu

Studentska sekcija za neuroznanost NeuroSplit protekli je period provela vrlo uzbudljivo. Za početak vam predstavljamo novo „ruho“ NeuroSplita za koje je odgovoran naš marljivi tim dizajnera. Novi i prepoznatljivi logo, kao i teme podsekcija obilježili su novo dinamično razdoblje.

Ono na što smo najviše ponosni ove akademske godine jest početak programa podsekcija za studije na engleskom jeziku. „Naši dragi Englezi“ oduševili su nas svojom zainteresiranošću i angažmanom kojim pristupaju u nove neuro izazove, svakim danom sve spremniji.

Nikako ne smijemo zaboraviti i nove službene suradnje s referentnim institutima i bolnicama u cijeloj Hrvatskoj, a sve u svrhu ostvarenja što kvalitetnijeg programa za naše članove i one koji će to tek postati.



» Valentinovo u III. Gimnaziji

Kako ne bi pomislili da naši „neurovci“ nisu romantični, moramo se pohvaliti ljubavnom tematikom kojom smo osvojili srca posjetitelja u splitskim srednjim školama i Gradskoj knjižnici Marka Marulića. Ali to nije sve! Samo za vas organiziramo i „Neuro četvrtak“ u već domaćoj atmosferi uvijek zabavnog Kluba mladih. Do sada smo uživali slušajući predavanja Neuroni i note – znanstvene anegdote te Moj mozak u tvojoj glavi. Ako ste ih propustili, ne brinite, jer nove neuro avanture očekujte uskoro.

Već standardno svaka podsekcija organizira mjesечna predavanja i radionice, a od ove godine, uz praktična znanja iz laboratorija za spavanje, također možete sudjelovati i u posjetima odjelima neurologije i neurokirurgije KBC-a Split.

S velikom radošću objavljujemo i početak rada mlade, ali snažne podsekcije volontiranja koja je svoj rad započela ciklusom predavanja „Mjesec srca“ objedinjujući znanja anatomije, patologije i klinike.

Za nama je također još jedan uspješan Tjedan mozga na kojem ste, nadamo se, uživali u inovativnim i nadasve poučnim predavanjima kolega profesora i studenata.

A za kraj ostaje nam samo najaviti buduća događanja koja vas sigurno neće ostaviti ravnodušnima. Uskoro nam se bliži Festival znanosti na kojem sudjelujemo s nekoliko zanimljivih tema u vidu predavanja i radionica. Također, po prvi put imate mogućnost sudjelovati na tečaju 2. kategorije pod nazivom „Praktična znanja za studente“, organiziranom u suradnji sa Studentskim zborom Medicinskog fakulteta, Studentskom sekcijom za hitnu medicinu, Zubolinom te Hrvatskom studentskom udružom za farmaciju i medicinsku biokemiju. Prijave počinju uskoro!

Pripremamo vam još mnogo toga, a za sve ostale detalje pratite naše facebook i web stranice.

Hvala vam što ste prepoznali naš trud i rad.

**Dora Knezović,**  
voditeljica Podsekcije ze temeljnu neuroznanost

# CroMSIC u 2016./2017.

S praznika na posao! Kao i svaka, ova godina je počela po-djelom odlaznih razmjena kojih je ove godine 24, svašta od Portugala preko Japana do Tajlanda. Nakon lokalne skup-štine, imali smo i nacionalnu u Zagrebu gdje je predstavlje-no novo vodstvo udruge koje čine:

Voditeljica podružnice – Lana Mucalo

Tajnik podružnice – Nikica Silov

Odbor za javno zdravstvo – Petra Lovrak, Ivan Mihanović i Dora Erceg

Odbor za medicinsku edukaciju – Andrija Matetić, Marija Vrdoljak i Dijana Krišto

Odbor za reproduktivno zdravlje i AIDS – Maša Drušković Ristić i Luka Minarik

Odbor za ljudska prava i mir – Marija Jurić i Marija Franka Marušić

Odbor za profesionalne razmjene – Ante Čelan i Dora Bjelanović

Odbor za znanstvene razmjene – Bruno Markioli i Martina Vuletić

Za zagrijavanje smo krenili sa starim i dobro poznatim ak-cijama kao što su Teddy Bear Hospital te mjerjenja tlaka i glukoze, obilježili smo i Svjetski dan borbe protiv AIDS-a i već tradicionalno organizirali još jedno uspješno darivanje krvi. Ponovno smo surađivali u humanitarnoj akciji udruge MoST; „A di si ti?“ u kojoj smo pomogli mijereći tlak i šećer. Šlag na kraju 2016. bio je humanitarni božićni koncert pred punim amfiteatrom Medicinskog fakulteta na kojem smo skupili preko 7 000 kn koje su donirane splitskoj pedijatriji.

S novom godinom stigli su i novi projekti, pa smo tako u suradnji sa studentskom sekcijom za hitnu medicinu održali iznimno posjećen ciklus predavanja „Super sedmica“ na temu hitnih stanja u sedam različitih grana medicine. Ponovno je održana mRAK edukacija u srednjim školama, kao i tečaj zavoja te kviz medicinskog znanja. Dan žena obilježili smo tečajem samobrane, a u predahu od fakultetskih i CroMSIC obaveza, družili smo se uz pikado za koji se nadamo da će postati tradicionalan.



» Humanitarna akcija „A di si ti?“



» Akcija dobrovoljnog darivanja krvi



» Akcija povodom Svjetskog dana dijabetesa



» Nacionalna skupština u Zagrebu 2016. Akcija povodom Svjetskog dana dijabetesa

Iako se akademска godina pomalo bliži kraju, još nas mnoge akcije očekuju. Čeka nas još jedno (6.!) darivanje krvi, tečaj kirurškog šivanja, a uskoro započinjemo s projektom mentalnog zdravlja te edukacijom djece u vrtićima o osnovnoj higijeni. Još jednom, u suradnji s udrugom farmaceuta CPSA održat ćemo dvodnevno natjecanje Clinical skills event. Također, očekuje nas i studentski simpozij ONA koji će se održati 12. i 13. svibnja na Medicinskom fakultetu, a sudjelovat će studenti sa svih fakulteta Sveučilišta koji će predstavljati svoje rade na temu žena.

Naravno, i ljeto će biti radno s rekordnih 40 dolaznih razmjena, s puno izleta, druženja i novih poznanstava, stoga vas ovim putem pozivamo da nam se pridružite u svemu što vas zanima i proširite svoje horizonte.

...jer medicina je više od samog studija,  
vaš CroMSIC



» Studenti s razmjene na izletu u Trogiru



» Tečaj samoobrane za Dan žena

# Svjetski sastanak udruge studenata medicine u Budvi 2017.

CroMSIC kao udruga studenata medicine je dio Svjetske udruge studenata medicine ili skraćeno poznata IFMSA (International Federation of Medical Students' Associations). Svake godine održavaju se dva svjetska sastanka; od toga jedan se održava u ožujku (poznatiji kao March Meeting), a drugi u kolovozu (August Meeting). Mi smo imali priliku sudjelovati na ovogodišnjem March Meetingu koji se ove godine održao u razdoblju od 2. pa sve do 7. ožujka u susjednoj Crnoj Gori sa sjedištem u Budvi. Cilj svjetskih sastanaka je razmijeniti brojna iskustva koja različite zemlje stječu tijekom rada u svojim matičnim zemljama na područjima medicinske edukacije, javnog zdravstva, spolnog zdravlja i ljudskih prava, te na taj način unaprijediti rad u vlastitoj zemlji. Kroz brojne radionice, treninge i predavanja imamo priliku steći nova znanja. Na ovogodišnjem sastanku naglasak je bio na temama darivanja organa i mentalnog zdravlja mladih. Također, na ovim sastancima se potpisuju ugovori za nove razmjene za iduću godinu, a naša predsjednica sudjeluje i u biranju novog vodstva svjetske udruge! Tijekom

samog sastanka odvijaju se tri posebna događaja, a uključuju: Activities fair, Exchanges fair i National food and drinks party. Activities fair je sajam na kojem svaka zemlja ima mogućnost predstaviti projekte na kojima rade te zainteresiranim pojASNITI kako se projekt odvija, kako ga izvode, koje su ciljane skupine, a sve u svrhu kako bi i drugi mogli raditi slične projekte u svojim zemljama. Na tom sajmu mi smo ponosno predstavili naš projekt „Nauči spasiti život“, koji je potaknuo veliku zainteresiranost posjetioca sajma. Za one koji nisu upoznati, projekt obuhvaća edukaciju studenata i opće populacije o vještinama poput BLS-a, dok je za studente medicine predviđena napredna radionica na kojoj savladavaju vještine ALS-a. Idući se odvija Exchanges fair, sajam čija je svrha da svaka zemalja ima mogućnost predstaviti sebe i svoju ponudu u vidu razmjena i tako zainteresirati studente drugih zemalja da posjete našu. Na tom sajmu Hrvatska je također imala svoj štand gdje smo dijelili brojne promotivne materijale prikazujući sve ljepote Hrvatske, te smo im pružili informacije o kliničkim i znanstvenim



» Naši studenti prezentiraju akciju oživljavanja



» Hrvatska delegacija Croma

projektima na kojima mogu sudjelovati. Na samom kraju ostaje nam i večer kada svaka zemlja prezentira pića i hranu iz svoje zemlje. Tu smo pokazali najbolje od Hrvatske, a naša je delegacija prezentirala delikatese poput pršuta i sira, te ponudila i prepoznatljive proizvode poput Domaćice, Kiki Bombona i Cedevite. Tijekom te večeri imali smo priliku probati jela iz dalekih zemalja poput Tanzanije, pa sve do dalekog Brazila. Samom sastanku prisustvovalo je više od 1 000 studenata iz cijelog svijeta i uistinu je bilo posebno

iskustvo prisustvovati ovom događaju te biti u mogućnosti dijeliti i steći nova znanja. Pauza zbog rada skoro da i nismo imali, ali smo ipak uspjeli vidjeti stari dio grada u Budvi. S ovog sastanka smo otišli obogaćeni kako znanjem tako i kulturnošću, nakon brojnih novih kontakata stečenih diljem svijeta, a nova znanja nastojat ćemo upotrijebiti u dalnjem radu naše podružnice.

Petra Lovrak,  
studentica 4. godine

# Putovanje u nepoznato...

## 1. Modus vivendi: Carpe diem, Carpe noctem!

Nakon početnog šoka od pronalaženja stana, lociranja bolnice i pokušaja sporazumijevanja na „dalmatinskom hrvatskom”, naša se agenda počela graditi. Grad je postao izazov beskrajnih mogućnosti. Budući da je Split kozmopolitski grad, ulice su krcate turistima, doseljenicima, mješanicima, i naravno, Erasmus studentima. Ipak, to nije umanjilo dominantnu dalmatinsko-hrvatsko-talijansku kulturu koja prožima i obuhvaća regiju.

Naš prvi susret je obilježila dalmatinska tradicija, Splitski karneval s bezbroj ljudi koji maskirani plešu. Nепrekidну забаву и фузију глаџбених стилова, kreira svaki kutak koji je pretvoren u pozornicu. Prošlo je manje od tjedna, a ispred

očiju je uočljivo bogatstvo i živost naroda i kulture. Srce se lagano otvorilo za naš drugi dom.

Kretanje među ljudima i neobavezna šetnja gradom. Bezazlena običnost koja nekako prolazi neopaženo, a opet sačinjava jedan dio šarolikog ljudskog spektra postojanja. Ambijent je jednostavno božanstven. Kontakt s prirodom je prekrasan. Živjeti hedonistički je jedini logičan izbor.

Ovo iskustvo ima ozbiljne šanse promijeniti naše živote.

## 2. Modus operandi

Studiranje medicine je kao maraton, ne sprint. Nastavni plan i program su naporni i jako dugotrajni. Robija



» Galerija Meštrović, Split

i agonija. Slatka tortura možda. Klinička praksa je jedan dio tog kurikuluma, gdje se primjenjuju vještine, znanja i stavovi razvijeni u teorijskom dijelu nastavnog plana. Iako je program svugdje skoro isti, postoje neke razlike. Suočiti se s mogućnošću učenja od inozemnog liječnika, i dobiti šansu za uvid u zdravstveni sustav koji je različit od onog u našoj domovini, jedno je veliko i više nego pozitivno iskustvo za nas.

Svaki novi dan je drugačiji ovisno od toga kakvog pacijenta imate. Učimo da se brinemo o bolesnicima u raznim okolnostima. Mi zaista uživamo u našem radnom okruženju. Medicinske sestre i liječnici su i više nego dragi. Mentorji dinamični, edukativni i uvijek inspirativni. Jednostavno smo oduševljeni kako doktori uspijevaju obaviti sav taj posao, uzimajući u obzir da bolnica u Splitu ima enormno visok promet pacijenata.

### 3. **Conditio sine qua non**

A café way of life

Više od kluba, više od života, Hajduk je religija!

Malo po malo

Fjaka - dobro je kad idete raditi, ali je još bolje kada uživate u životu. Ovdje ljudi žive izvan svojih domova.

Bura - jahači oluće

Marenda

Na neki je način moguće sve promatrati kroz prizmu antonimskih parova, antički - suvremeno, desno - lijevo, dobro - zlo, svjetlo - mrak, kreni - stani, izobilje - oskudica, veliki niz različitih stvari...

Pritom nastaje nova, suptilnija dimenzija: "in varietate concordia" (united in diversity).



» U Kliničkom bolničkom centru Split

U nekom trenutku života, kada nas počinju oblikovati iskustva više nego obrnuto, kada su u tišini obližnje šume riječi davno zaboravljene, potonuli u valovitom moru, tad ljudi dolaze. Neke stvari jednostavno gube smisao nakon Splita.

Sudjelovanje u Erasmus razmjeni je bio ugodan, više nego uzbudljiv doživljaj, koji širi um i premašuje sva očekivanja.

S ljubavlju, od sada i ovdje,

**Ivana Goda, Kosta Spasov**  
Erasmus studenti medicine 6. godine  
Skopje, Makedonija

*Da potenciramo različitosti ljudske percepcije,  
koje se mijenjaju ovisno o doživljaju promatrača.*

# Božićni koncert

Na našem fakultetu ove se godine prvi put održao humanitarni Božićni koncert. Iza cijele ideje stoe članovi udruge medicinskih studenata "CroMSIC", koji su humanitarnim činom željeli vratiti u život prekrasni amfiteatar na fakultetu. Bio je to pravi organizacijski izazov - napuniti prostoriju s kapacitetom od 300 mesta, dogovoriti izvođače i promovirati sam koncert.

Zajedničkim radom članova, ideja je urodila plodom. Udruga je cijeli prihod od ulaznica donirala Klinici za dječje bolesti KBC-a Split. Na veliku radost članova društva, odaziv je bio fantastičan, čak se tražila i karta više. Raznolika publika sastavljena od profesora i njihovih obitelji, studenata različitih fakulteta, prijatelja i roditelja ispunila je cijelu dvoranu. Na koncertu je nastupio orkestar KUD-a Jedinstvo, kulturno-umjetničkog društva koje za dvije godine obilježava 100 godina postojanja, zatim novopečeni Sveučilišni zbor Silvije Bombardelli te svima dobro poznati Zbor splitskih liječnika pjevača. Unatoč gustom rasporedu priredbi u vrijeme božićnih praznika, sudionici su se rado odazvali pozivu na sudjelovanje. Na kraju koncerta dekan se zahvalio publici koja je prepoznačala i podržala ovaj humanitarni događaj. Od prikupljenog novčanog iznosa, u dogovoru s dječjim odjelom KBC-a Firule, kupljene su dvije rasklopne fotelje kako bi roditelji bolesne djece mogli prenoći u bolnici. Isto tako, kupljeno je devet stolica, poput onih iz dobro nam znane sveučilišne knjižnice, za opremu istoga odjela. Nakon uspješno održanog koncerta, puni novih ideja, članovi CroMSIC-a vesele se sljedećim blagdanima i iskreno se nadaju da će ovo postati tradicionalni božićni koncert na našem fakultetu.

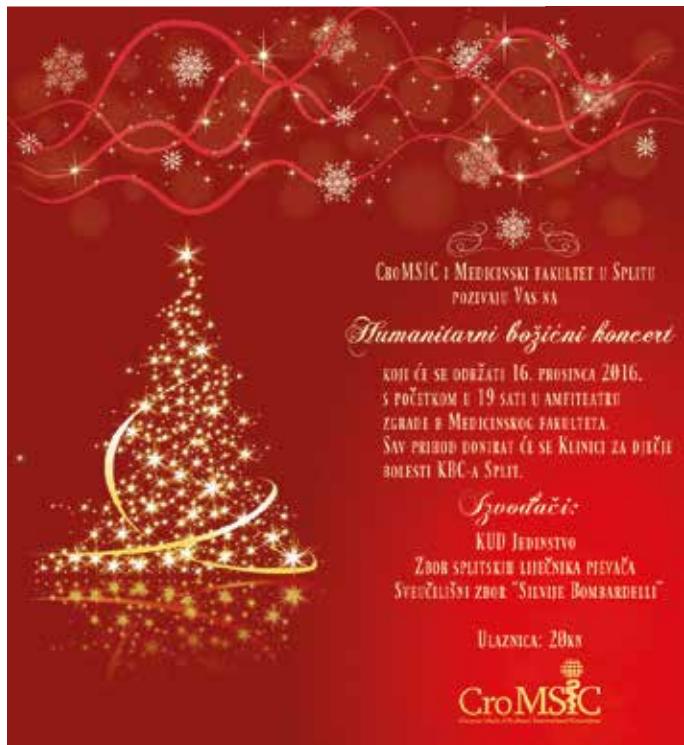
**Martina Vuletić,**  
studentica 4. godine Medicine



» Organizatori Božićnog koncerta



» Sveučilišni zbor Silvije Bombardelli u amfiteatru MEFST-a



# Vježbe iz predmeta Obiteljska medicina na otocima

Za vrijeme nastave iz predmeta Obiteljska medicina uz dva tjedna nastave po ambulantama obiteljske medicine u Splitu, dobili smo priliku odraditi i dva tjedna nastave na našim otocima: Visu, Hvaru i Braču. Iako svi zamišljamo odlazak na naše otoke kao idealnu priliku za uživanje u suncu i moru, naš odlazak je ipak bio planiran za siječanj i veljaču, uz najavljenu kišu i jugo. Tako smo nakon podjelle, nas šest kolegica krenule na otok Vis: dvije u grad Vis, četiri u Komižu. Dolaskom u tako malu sredinu odmah postajete atrakcija; drugi dan svi su nas već po mjestu znali kao 'mlade doktorice'. Zajedno s kolegicom bila sam raspoređena u ambulantu Vis, te smo spletom okolnosti, osim s dodijeljenim mentorom, dobole priliku raditi i s liječnikom obiteljske medicine iz Komiže (dr. Car). Naša ambulanta se nalazila u okviru Doma zdravlja, a naš mentor je bio dr. Đorđević. Rad u maloj sredini, a posebno na udaljenijim otocima predstavlja popriličan izazov, rečenica je koju smo mogli čuti svaki dan našeg studiranja, a tek sada je postala stvarnost. U toj ambulanti liječnik mora zaista biti spremna na sve: od hitnih situacija do jednostavnog razgovora s pacijentom, a sve uz ograničene dijagnostičke mogućnosti. Dakle, ovdje stvarno vrijedi da je anamneza 70% dijagnoze, uz pregled pacijenta. Uz to, budući da je otok Vis zaista mala sredina, liječnik poznaće sve aspekte pacijentovog života, poznaće njegovu obitelj, rodbinske odnose te je upoznat i s bilo kojim životnim događajima koji mogu utjecati na pacijentovo zdravlje. Imale smo priliku naučiti raditi u informatičkom sustavu obiteljske medicine, zatim odlaziti u kućne posjete, pregledavati pacijente, vršiti manje zahvate... Svakodnevni rad u ambulanti liječnika obiteljske medicine na Visu podrazumijeva i da liječnici obiteljske medicine istodobno djeluju i kao liječnici hitne službe. Dakle, u slučaju bilo kakvih hitnih stanja oni su na raspolaganju zajedno s medicinskom sestrom i vozačem, što predstavlja dodatni stres i opterećenje, a ovaj oblik rada liječnicima obiteljske medicine u gradu nemaju potrebe provoditi zbog blizine bolnice. Osim praktične nastave u ambulantama, imale smo priliku i istražiti otok Vis koji je prepun brojnih ljepota, pa



» Dr. Đorđević i studenti

smo posjetile takozvane Titove špilje, popele se na vrh otoka (Hum), obišle poznate plaže (Srebrna, Tepluš, Stiniva), sve utvrde grada Visa, Komižu... Za kraj, mogu reći da smo napokon shvatili značenje pitanja koje nam naši profesori uporno ponavljaju: 'zamisli da se nalaziš na otoku, dođe ti ovaj slučaj, što ćeš napraviti?'. Budući da se većina naše nastave tijekom studiranja odvija u kliničkom bolničkom centru, gdje su nam dostupne sve moguće pretrage, ponekad preskočimo neke osnovne korake u liječenju pacijenata. Boravak na otoku naučio nas je razmišljati o koraku prije; dakle, kako možemo pomoći pacijentu kada nam nisu pri ruci različiti laboratorijski pretragi... Boravak na otoku natjerao nas je na povratak temeljima rada s pacijentima: pregled i anamneza pacijenta. Ti nam koraci uvijek trebaju biti glavni putokaz u liječenju pacijenata.

Zdenka Palčić,  
studentica 6.godine



» Komiža



» Osvojen Hum

## Studentska razmjena - Austrija

Beč – tako blizu, tako dostupan, a opet nedovoljno istažen. Grad kulture i umjetnosti, sjedište Habsburgovaca i glavni grad nekadašnje Austro-Ugarske Monarhije, nudi pregršt zapanjujućih građevina i umjetnina koje oduzimaju dah. Dovoljno je samo šetati ulicama i svako desetak metara diviti se različitim fasadama koje odišu baroknim, renesansnim ili pak rokoko stilom. Kultura ispijanja kava, vožnje kočijom ili degustacije raznoraznih slastica tajnih receptura – daju Beču dodatnu čar. Upravo ovaj prekrasan grad bio je destinacija moje studentske razmjene. 21 kat, 85 m visine, 240 000m<sup>2</sup>, preko 1500 liječnika, najveća u Europi, jednom rječju Allgemeines Krankenhaus ili skraćeno AKH – bolnica u kojoj mi je bilo i više nego čast obavljati razmjenu iz anesteziologije. Jutarnji sastanci, točnost, praktičnost i odgovornost samo su neke od karakteristika koje krase liječnike iz bolnice, valjda će mjesec dana takvog rada ostaviti kakvog utiska. Teorija bez prakse je topla voda, 0 bodova – toga su mentori bili svjesni. Zato su me pokušali za vrijeme razmjene maksimalno osposobiti za intubaciju, postavljanje intravenskih putova, držanje maske i ostale vještine



s područja anesteziologije. Svakidašnja praksa i pokušaji, načini su kojima su pomogli donekle ovladati raznoraznim kliničkim vještinama. Osim same medicinske razmjene, imali smo priliku temeljito upoznati ovaj grad, pa smo tako posjetili: baroknu palaču i zoološki vrt Schönbrunn, katedralu sv. Stjepana, Hofburg, Volksgarten, Bečku Operu, MuseumsQuartier i mnoge druge.

Sacher torta, torta za koju govore da niste posjetili Beč ukoliko je ne probate, zaludila je Dubai, Indoneziju, Tanzaniju, Jordan, Ghanu i Izrael – države odakle potječu kolege s razmjene. Usprkos raznim specijalitetima i rapsodijama na tanjuru koje su prijatelji s drugih kontinenata pripremali, i dalje su ostali očarani Sacher tortom – pukim spojem jaja, maslaca i čokolade, premazano marmeladom od marelice i preliveno čokoladnim preljevom.

Vožnja brodom po Dunavu, posjet Prateru, šetnja najpoznatijom bečkom shopping ulicom – Mariahilferstraße, bečki Oktoberfest i ostale aktivnosti pridonijele su ispunjavanju kratkih mjesec dana razmjene. Znamenitosti i aktivnosti danju, klubovi noću. Zemljopisni položaj Austrije i izvanredna povezanost s okolnim državama učinile su razmjenu zabavnijom i mobilnijom. Isplatilo se žrtvovati sat vožnje autobusom i posjetiti Bratislavu, par sati vožnje i obnoviti uspomene srednjoškolske ekskurzije ili pak posjetiti Oktoberfest u Münchenu.

Zbog svega navedenog toplo preporučam Beč kao idealan grad po mjerilu jednog studenta na razmjeni.

**Marija Vrdoljak,**  
studentica 5. godine



» Bratislava, Plava crkva



» Kolege s razmjene na izletu u Bratislavi



» Oktoberfest

# Studentska razmjena u Portugalu

Ovaj članak nije dovoljan da bi se obuhvatili i prenijeli svi dojmovi i doživljaji koje smo u mjesec dana doživjele na razmjeni u Portugalu. Željela bi vam ovim tekstom dočarati koliko je Portugal predivna zemљa vrijedna posjeta, ali uistinu preporučam da ga sami posjetite i doživite bogatu kulturu, povijest i prirodne ljepote ove zemlje. O Portugalu prije samog našeg odlaska nismo znale mnogo, no pozitivna iskustva kolega koje su bile tamo na razmjeni prije nas potaknulo nas je na taj odabir. Naš plan puta počinje na kraju kolovoza kada smo spakirale svoju prtljagu i otputile se na put na skoro sam zapad Europe. Naša prva stanica je sama prijestolnica Portugala, grad koji nas je u tri dana doveo u formu života zahvaljujući svojim brojnim uzbrdicama, govorim naravno o Lisabonu, samoj prijestolnici Portugala. Uz malo mučenja i gubljenja u metro-u zbog lošeg engleskog našeg domaćina, stigle smo u svoj iznajmljeni stan u kojem smo ostavile stvari i odmah se bacile na razgledavanje grada! Uz pomno istraživanje prije samog puta znale smo što želimo vidjeti i što se ne smije propustiti, svoj plan realizirale smo maksimalno. U Lisabonu smo provele 5 dana i uspjele vidjeti gotovo čitavi grad, uključujući sve glavne spomenike i vidilice, a ako pitate Lanu koji je njen doživljaj Lisabona čuti ćete da je to skoro isto kao Split samo na malo više uzbrdica. Također jedan cijeli dan smo posvetile odlasku u bajkoviti mali gradić Sintru koji se nalazi u istoimenom nacionalnom parku. Od cijele razmjene to bi moglo izdvijati kao jedan od najljepših dana. Posjetile smo poznati dvorac koji je poslužio kao inspiracija za Disney-ev dvorac i koji je odlikuje time što je inspiriran brojnim kulturama što se vidi i na njegovom izgledu u više boja i stilova poput baroka, romantizma i islamske kulture. Također posjetili smo i potpunu suprotnost dvoruču iz bajke, a to je Quinta de Regeleira koju je izgradio ludi alkemičar za potrebe svojih obreda. Na ogromnom kompleksu moguće je naći skrivene prolaze, labirinte i odaje ukopane u zemlju. Na samom kraju posjetile smo i Cabo da Roca, najzapadniji dio Europe gdje smo očekivale predivan zalazak sunca i romantiku, ali nas je dočekao jak vjetar i magla. Završivši turu Lisabona napokon je bilo vrijeme da se uputimo na našu zadani destinaciju, a to je jedan od najstarijih sveučilišnih gradova u Europi, koji je uz to i poznat da je poslužio kao inspiracija za knjige o svima nam poznatom malom čarobnjaku Harry Potteru, govorim naravno o Coimbru. Coimbra



» Pogled na Lisabon



» Dvorac koji je poslužio kao inspiracija za Disney u Sintri

glasi kao u potpunosti studentski grad i mogu vam reći da je to istina! Čim smo došle imale smo priliku vidjeti da grad vrvi studentima koje nije teško uočiti s obzirom da svi nose specifične uniforme koje uključuju i plašt, tako da stvarno imate dojam kao da ste zalutali u neki čarobnjački svijet. Sam grad odiše posebnom atmosferom i sve je podređenu životu mlađih. Mogu se naći brojni događaji koji okupljaju studente, a najklašičnije je večernje druženje na poznatom trgiću Praca gdje se svi zajedno nalaze i druže. Posebno nas se dojmila bogata tradicija i posebna pravila kojih se drže. Primjerice brucoši prolaze takozvanu Praxis, a to je vrijeme u kojem brucoš spoznaje da nije pojedinac nego dio kolektiva i u tom periodu stariji studenti od njih imaju pravu zatražiti da rade što god oni žele. Nama najdraži zadatak je kupanje u fontani botaničkog vrta u centru grada. Sama uniforma koju studenti nose nije beznačajna nego svaki njen dio ima posebno značenje, primjerice plašt se nikada ne pere jer predstavlja svoje znanje skupljeno tijekom studiranja. Također ako posjetite Coimbru ne smijete zaobići glavne stepenice sveučilišta koje su podjeljene u pet skupina, a kažu da ako se spotaknete na jednoj od tih skupina da će to biti godina na kojoj ćete pasti neki predmet. Nažalost Lana i ja smo se obje spotaknule i to na petoj godini, vrijeme će reći da li ima istine u tom vjerovanju. Što se tiče same razmjene, bile smo smještene svaka na svoj odjel u Sveučilišnoj bolnici Coimbra. Lana na odjelu Opće interne medicine, gdje je imala priliku upoznati šarolike pacijente i osoblje bolnice, koji su pokazali izuzetno loše poznavanje engleskog jezika, a i geografije i povijest jer je većina doktora mislila da dolazi iz Jugoslavije. Ja sam bila smještena na odjel Pulmologije gdje sam mogu reći u potpunosti usavršila svoje znanje o bronhoskopiji koji sam imala priliku gledati svaki dan po 5 puta, a najzanimljivije je bilo kada smo vadili pribadaču iz dušnika. Sudjelovale smo i u nastavi na njihovom fakultetu i imale priliku vidjeti u čemu se razlikuje u odnosu na našu. Tijekom razmjene upoznale smo puno njihovih studenata, a uz to je s nama na razmjeni bilo još dvadeset ljudi iz brojnih zemalja diljem svijeta poput Gane i daleke Indonezije, što je sveukupno obogatilo ovaj put i naše iskustvo. Naši domaćini su se potrudili u organizaciji socijalnog programa, tako da smo imale priliku posjetiti i Porto koji nas je dojmio više nego Lisabon i gdje smo proveli nezaboravna tri dana. Imali smo priliku ploviti rijekom Duoro i kušati poznato Porto vino, a kao posebno iskustvo izdvojile bismo penjanje na most poviše same rijeke. Naš put ne bi bio potpun da se



» Vožnja kajaka na rijeci Montego

nismo okušale u surfanju na ogromnim valovima Atlanskog oceana koji je mogu reći poprilično hladan! Ako ste mislili kao mi da je surfanje lagano i da se to brzo savlada, odgovor je negativan. Osobni trijumf nam je što smo obje uspjele čak dva puta stati na dasku u vodi, a ne na suhom, što vjerujte nam nije uspjelo puno ljudi. Jedan cijeli dan proveli smo vozeći kajake niz trasu rijeke Montego koju smo u više navrata preimenovali u rijeku Montenegro. Trasa je bila duga 15 kilometara, a vožnja je trajala gotovo 6 sati što je rezultiralo teškim opeketinama od kojih se oporavljalo dana. Što se tiče gastronomskog dojma, on je također vrlo bogat. Portugal je poznat po bakalaru, za kojeg kažu da ima više recepata nego dana u godini i koji nas je na kraju ovog puta uspio i osvojiti i iznenaditi brojnim kombinacijama, no kada bih morala izdvojiti najveći dojam na nas ostavile su paštelarije! Paštelarije su njihovi posebni dućani u kojima možete kupiti slatke poslastice kojih ima stvarno u izobilju i ne možeš odlučiti koja ti je draža. Našem putu je prebrzo došao kraj i prije nego smo se snašle mjesec dana je samo proletilo. Portugal nas se toliko dojmio da ovo zasigurno nije naš zadnji posjet njemu. Ova razmjena nas je puno naučila, puno više od samo praktičnih medicinskih znanja, ona nam je dala priliku da doživimo pravi studentski život bogat kulturom i povijesti, a znanja koja smo stekle tamo se nadamo malim djelom prenijeti i kod nas. Ako još uvijek sumnjate isplati li se posjetiti Portugal nakon ovoga, bacite oko i na slike, a ako vam i nakon toga treba dodatno uvjerenje slobodno se javite jednoj od nas ☺.

**Petra Lovrak,**  
studentica 4. godine

# Istraživanje mogućnosti učenja i primjena znanja kod osoba smanjenih intelektualnih sposobnosti



» Edukacije štićenika udruge Zvono



Tijekom zimskog semestra ove akademske godine naš fakultet su posjećivali naizgled neuobičajeni gosti. Radilo se o štićenicima udruge osoba s intelektualnim teškoćama ZVONO. Ova udruga omogućava dostojanstven i kvalitetan život te socijalnu uključenost korisnika, pružanjem socijalnih usluga i promicanjem prava osoba s intelektualnim teškoćama na području grada Splita i Splitsko – dalmatinske županije. Pitate se što bi bio povod posjeta ove udruge našem fakultetu? Odgovore nam je dao Tin Čohadžić, student 3. godine Studija medicine na engleskom. Naime, kao višegodišnji volontер ove udruge pokušao je povezati medicinska znanja sa štićenicima udruge te je napravio projekt edukacije pružanja prve pomoći namijenjen osobama smanjenih intelektualnih sposobnosti. Svoju ideju predstavio je dr. Mariju Malićkom, asistentu Ivanu Buljanu te prof. Juliju Meštroviću koji su podržali ideju te osigurali potrebnu logistiku za provođenje. U ovom projektu bili su uključeni studenti od 2-6 godine Medicine na hrvatskom i engleskom jeziku, te su zajedno prolazili edukaciju s dr. Kljakovićem kako bi mogli što kvalitetnije prenijeti znanja štićenicima udruge. Same radionice održavale su se u seminarским učionicama nove zgrade u vidu kratke prezentacije o prvoj pomoći, nakon čega je slijedio kratak video s izvođenjem kardiopulmonalne reanimacije te praktične vježbe. Najzahtjevniji dio samih radionica bio je animirati i održati pozornost štićenika tijekom trajanja prezentacije, što se ponekad pokazalo pravim izazovom. Tijekom izvođenja

praktičnih vježbi bili su podijeljeni u više grupa, svaka sa svojim modelima, gdje su studenti našeg fakulteta pokušavali pojasniti i približiti postupke oživljavanja različitim metodama podučavanja kako bi štićenici što bolje uspjeli zapamtiti te provesti postupke oživljavanja. Kao završni dio svake radionice svi su štićenici ispunjavali testove znanja o prvoj pomoći, što je na prvoj radionici kod njih izazivalo veliki strah od neuspjeha, dok su do posljednje radionice pokazali veliki napredak te su vrlo rado pokazivali naučeno gradivo. Ovi upitnici su bili korišteni za praćenje napretka te na kraju i za provođenje istraživanja s pitanjem mogu li osobe s intelektualnim teškoćama biti društveno korisne, te, zapravo, dokle sežu njihova ograničenja? Iako cijelovita analiza ovog istraživanja još nije provedena, nakon mjesec dana radionica i druženja sa štićenicima udruge Zvono možemo reći da su ovi divni ljudi s nemjerljivom količinom empatije za druge ljude, posebice one kojima treba pomoći, sada u stanju samostalno izvesti postupke za osnovno održavanje života, što je dandanas za većinu populacije i dalje vrlo teško za provesti. I za kraj, poruka ovog projekta jest da se osobe smanjenih intelektualnih sposobnosti može integrirati u zajednicu u kojoj mogu pružiti jako puno, ako im se ukaže potrebno strpljenje i znanje. Nadamo se i ubuduće ponovnim susretima na našem fakultetu s još brojnijim volonterima!

Zdenka Palčić,  
studentica 6. godine Medicine

# Osnivanje lacrosse kluba Legion u Splitu

Početkom ožujka 2017. u našem gradu je pokrenut jedan nama relativno nepoznat sport- lacrosse. Budući da je glavni pokretač ovog kluba student našeg fakulteta Tin Čohadžić, odlučili smo se temeljito raspitati o čemu se tu zapravo radi. Ovaj mladi sportaš rado je podijelilo svoja znanja i informacije s našim Glasnikom o ovom sportskom projektu. Prvi put se s lacrossom susreo za vrijeme školovanja u SAD-u, zatim nastavio trenirati u zagrebačkom klubu Zagreb Bulldogs. Dolaskom na fakultet u Splitu, rodila se ideja o osnivanju lacross kluba, čime je sportska scena u gradu dobila još jedan zanimljiv sport. Za ovu akciju odazvao se dovoljan broj naših studenata svih godina te su za kratko vrijeme već postali poznati u gradu. Nakon uspješnog formiranja ekipe, održan je i prvi Lacross turnir u Splitu 8. travnja, na kojem su sudjelovali i ostali hrvatski lacrosse klubovi: Zagreb Bulldogs, Zagreb Patriots i Royals Varazdin.

Lacrosse, popularno nazivan „najbržim sportom na dvije noge“, iznimno je dinamičan i atraktivan sport, koji proživljava golem rast popularnosti diljem svijeta. Ovaj sport se igra na terenu nogometnih dimenzija, igraju ga po 10 igrača u dvije ekipe, a cilj im je postići više golova od svojih suparnika. Lacrosse je specifičan i prepoznatljiv po opremi koja se koristi za njegovo igranje. Obavezna oprema za svakog igrača su zaštitna kaciga, zaštitne rukavice i laktobrani, te palica s mrežicom na svojem vrhu koja je zaštitni i prepoznatljivi znak ovog sporta. Potrebnu opremu za treniranje dobili su kroz donacije i vlastitim sredstvima, a ozbiljnim radom i rezultatima se nadaju privući i sponzore kako bi što kvalitetnije mogli trenirati.

Na službenoj facebook stranici kluba krenuli su s upoznavanjem ljudi s osnovnim pravilima, ali i ljepotom ovog sporta te započeli s prvim treninzima. Organizirali su i prvu službenu „kliniku“ za lacrosse (17.-19. ožujka) koju su vodili predsjednik hrvatskog lacrosse saveza Matej Bodul i ostali članovi lacrosse kluba Zagreb Bulldogs. Osim predstavnika



» Studenti našeg fakulteta spremni za igru



» Sudionici prve hrvatske lacrosse lige, Split, travanj 2017.



» Za vrijeme treninga

HLS-a, lacrosse campu je prisustvovao i Chris Voelker, koordinator Hrvatske lacrosse reprezentacije te zainteresirani studenti našeg fakulteta. Dugoročno gledano, ovaj projekt cilja kroz nekoliko godina obuhvatiti široki spektar populacije koju će upoznati s ovim sportom. Od osnovnoškolskog uzrasta, srednjih škola, studenata, neovisno o dobi i spolu, cilj je ponuditi što većem broju ljudi zdravu i kvalitetnu alternativu u uvriježenoj sportskoj ponudi. Budući da je za mlađe kategorije potrebna naprednija infrastruktura i uređenje, prvi korak je uvođenje lacrossea na sveučilišta. Zbog svoje dinamičnosti i atraktivnosti lacrosse je odličan studentski sport kojeg bi mogli igrati studenti i studentice. Ovaj projekt prepoznao je i naš UniSport Split koji je ustupio malonogometni teren za treninge dva puta tjedno.

Ovaj projekt je svakako vrijedan truda i pokušaja, jer u današnje vrijeme informatizacije i sjedilačkog načina života mladi i stari sve su manje tjelesno aktivni. Naš medicinski fakultet do sada se pokazao pravim pionirom u našem gradu kako u znanstvenim, tako i u sportskim aktivnostima naših studenata, kao što je i ovaj projekt osnivanja novog kluba u gradu. Ovaj sport preporučujemo svima željnim dinamične i atraktivne sportske aktivnosti, uz razvijanje timskog duha te upoznavanje mladih ljudi s različitim fakulteta. Svi zainteresirani su dobrodošli javiti se na facebook stranici, a oni koji još uvijek nisu sigurni je li ovaj sport prava stvar, uvijek su dobrodošli na probnom treningu!

**Tin Čohadžić i Zdenka Palčić,**  
studenti

# Studentica i majka



» Mamino zlato

Što više razmišljam o ovoj temi, moram priznat da je bila ludost, ili hrabrost, što sam se odlučila povesti cijelu svoju obitelj na ovo „putovanje“ po imenu Studij medicine. Ali sreća očito prati lude, hrabre i uporne. Jasno se sjećam tog dana kada sam saznala da ću postati mama i osjećaja zbuđenosti koje je to stvorilo u meni. Niti na pola svog fakultetskog obrazovanja, s tisuću pitanja nad glavom i uz činjenicu da ću se ubrzo skrbiti za jedan mali život, bila sam preplašena. Iskreno, razmišljala sam i da odustanem od fakulteta. Danas mogu reći da mi je neopisivo drago što nisam. Tada sam shvatila jednu vrlo bitnu stvar, a to je da je najlakše odustati i da to može svatko. I nemojte me krivo shvatiti, iznimno sam sretna sa svojim

životom, ali lagala bih kad ne bih rekla da je u proteklih par godina ponekad bilo neizdrživo. Svakodnevna predavanja, pa par sati učenja, pa kućne obaveze, kojima se ponekad ne nazire kraj, i ono najbitnije, pobrinuti se da sam svakodnevno prisutna u životu svog sina. To je često značilo da svoje obaveze odradujem noću kada on spava. Takav životni raspored i kronična neispavanost mislim da bi svakoga doveli do blagog „ludila“ i iscrpljenosti, ali sam ponosna jer sam to uspjela izdržati. Prema tome, prije svega, drage moje kolegice i kolege, ukoliko se ikada nađete „u mojim cipelama“, nemojte dopustiti da vam netko objasni da je to nemoguće. Uz dovoljno ljubavi za ono što radite, volje, želje i jako bitne podrške obitelji, sve je moguće. Naići ćete na tisuću zidova, nerazumijevanje, pa čak i osuđivanje od strane okoline, kolega, pa ponekad čak i profesora, ali će vas to učiniti samo spretnijima i snažnijima u životu. I za kraj, moram spomenuti da bez podrške svog supruga, ja ništa od ovog ne bih uspjela, i za to mu neizmjerno hvala. Ja nikad boljeg supruga nisam imala (i nadam se da neću ☺).

**Danica Antunović Kesić,**  
studentica 6. godine medicine

# Mala škrinjica iskustva na studiju farmacije

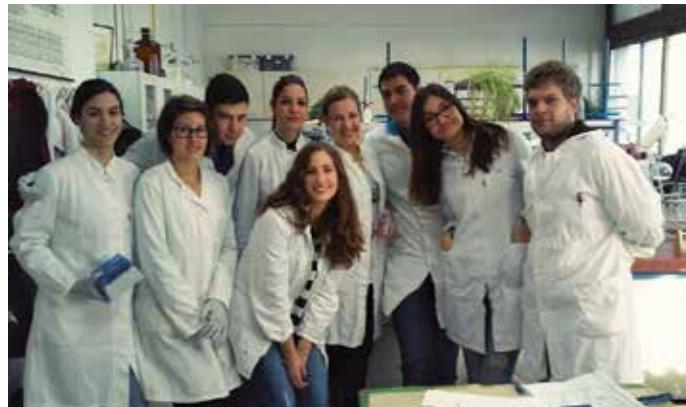
Drage čitateljice i čitatelji!

Izuzetna mi je čast što imam priliku napisati svoje dojmove na studiju Farmacije koje sam stekao prethodnih pet godina kao student i predstavnik studenata.

Prvenstveno da vam se predstavim u kratkim crtama. Zovem se Robert Jerinić. Rođen sam u Dubrovniku. Posljednjih pet godina živim u Splitu i studiram na studiju Farmacije kao zajedničkom studiju Kemijsko-tehnološkog fakulteta i Medicinskog fakulteta u Splitu. Tijekom srednjoškolskog obrazovanja znao sam da želim studirati farmaciju, i drag mi je da je Sveučilište u Splitu prepoznalo važnost uspostavljanja ovog studija.

Integrirani preddiplomski i diplomski studij Farmacije je zajednički studij Kemijsko-tehnološkog fakulteta (KTF) i Medicinskog fakulteta (MF) Sveučilišta u Splitu koji omogućuje izobrazbu budućih zdravstvenih radnika, magistara farmacije. Izobrazba farmaceuta je u skladu s direktivom 2005/36/EZ. Medicinski fakultet u Splitu je član Europskog udruženja farmaceutskih fakulteta (EAFP), na što smo ponosni.

Aktivno surađujemo s Farmaceutskim fakultetom u Sarajevu, čiji nastavnici predaju na našem studiju. Kao nastavnu bazu istaknuo bih Klinički bolnički centar u Splitu i Ljekarne Splitsko-dalmatinske županije. S KBC-a predaju nam brojni stručnjaci iz polja farmacije. U sklopu KBC-a se nalazi bolnička ljekarna u kojoj obavljamo vježbe i dio stručnog osposobljavanja. Ljekarne Splitsko-dalmatinske županije osigurale su nam predavače iz stručnih kolegija, izvođenje vježbi i stručnog osposobljavanja. Ono na što smo također ponosni je početak radova Galensko-analitičkog laboratorija u Dugopolju.



» Vježbe iz Primjenjene biokemije



» Stručni posjet JGL-u



» Humanitarna Fritulijada

Svake se godine organiziraju stručne ekskurzije. Tako smo imali prilike obići pogone Plive i Jadranskog galenskog laboratorija, a posebno nas se dojmio posjet Klinici za tumore KBC-a Sestara milosrdnica gdje smo se upoznali s ulogom kliničkog farmaceuta.

Srž svakog studija (i fakulteta) čine studenti. Od same uspostave studija, studenti su se angažirali u promociji studija i buduće vlastite struke. Svakako valja istaknuti članstvo studenata u Udrizi studenta farmacije i medicinske biokemije (CPSA) preko koje smo održali brojne humanitarne akcije (Muffinijada, Fritulijada), radionice sapuna, javno-zdravstvene kampanje, studentske razmjene i natjecanje u kliničkim vještinama. Surađujemo aktivno s Međunarodnom udrugom studenata medicine (CroMSIC Split).

Ovim putem bih se zahvalio Sveučilištu u Splitu (rektoru prof. dr.sc. Šimunu Andelinoviću), Medicinskom fakultetu (dekanu prof. dr. sc. Zoranu Đogašu, prodekanu prof. dr. sc. Darku Modunu), Kemijsko-tehnološkom fakultetu (dekanu prof. dr. sc. Igoru Jerkoviću, prodekanu i voditelju studija izv. prof. dr. sc. Slobodanu Briniću), Ljekarnama Splitsko-dalmatinske županije (ravatelju Anti Mihanoviću, dipl. iur., zamjeniku Mati Krci, mag. pharm.), KBC-u Split,

Agenciji za lijekove i medicinske proizvode (HALMED), Hrvatskoj ljekarničkoj komori (HLJK), Hrvatskom farmaceutskom društvu (HFD-u), Plivi d.d., Sandozu d.d., ZU FARMACIA, Vitastiq-u, Udrizi studenata farmacije i medicinske biokemije (CPSA) i Međunarodnoj udruzi studenata medicine (CroMSIC), na potpori u projektima koji omogućuju jačanje ovog studija da postane „mediteransko središte studiranja farmacije“.

Na kraju bih zahvalio svim kolegicama i kolegama na potpori i povjerenju koje su mi dali kao predstavniku, kolegi i prijatelju. Hvala i nastavnicima koji su poticali moje zalaganje za studente i studij Farmacije.

A za vas, drage studentice i studenti, izborite se za svoje ideje; ne dajte da vam vrijeme prođe a da niste ostavili trag na fakultetu.

Završio bih citatom:

„I can't change the direction of the wind, but I can adjust my sails to always reach my destination.“ J.Dean

**Robert Jerinić,**  
student 5. godine Farmacije

# Svečanost obilježavanja 20. obljetnice Medicinskog fakulteta u Splitu 30.03.2017.

Povodom 20. obljetnice Medicinskog fakulteta u Splitu u velikom amfiteatru Medicinskog fakulteta održana je u četvrtak 30. ožujka 2017. svečanost kojoj je nazočila predsjednica RH Kolinda Grabar-Kitarović, ministar znanosti i obrazovanja prof.dr.sc. Pavo Barišić, rektor Sveučilišta u Splitu prof.dr.sc. Šimun Andelinović s prorektorima, predsjednik HAZU-a Zvonko Kusić, predsjednik saborskog Odbora za obrazovanje, znanost i kulturu Andro Krstulović Opara, bivši ministri prof. dr. sc. Dragan Primorac i akademik Ivica Kostović te brojni drugi ugledni gosti.

U prigodnom obraćanju predsjednica Grabar-Kitarović istaknula je kako je u svojoj 20-godišnjoj povijesti Medicinski fakultet u Splitu ostvario uspješnu suradnju s ostalim medicinskim fakultetima u Hrvatskoj, osobito sa zagrebačkim, a istodobno je razvio i suradnju s fakultetima i zdravstvenim ustanovama u inozemstvu. Prema njenim riječima, osnutkom Medicinskog fakulteta u Splitu učinjen je korak k decentralizaciji hrvatske sveučilišne nastave.

- Svima nam je u cilju nastojati pružati najbolje moguće obrazovanje za naše studentice i studente medicine, a posebno moramo ustajati u stvaranju boljih radnih uvjeta za sve zdravstvene djelatnike u Hrvatskoj. Svi koji su uključeni u Hrvatski zdravstveni sustav i svi s političkim utjecajem trebaju nastaviti provedbu očuvanja zdravlja kao odgovorne zadaće - poručila je, dodajući kako su zadovoljni liječnici i medicinsko osoblje važni za uspješno funkcioniranje cjelokupnoga zdravstvenog sustava.

Ministar znanosti i obrazovanja prof.dr.sc. Pavo Barišić, kao izaslanik premijera Andreja Plenkovića, rekao je da se Medicinski fakultet u Splitu po svojemu znanstveno-istraživačkom radu, broju znanstvenih radova i laboratoriju ubraja u vrhunske znanstveno-nastavne institucije u Hrvatskoj.

- Studij medicine na engleskom jeziku, koji se provodi na Medicinskom fakultetu u Splitu, svjedoči o dosezima te visokoškolske ustanove i izvan Hrvatske -, istaknuo je ministar Barišić.

- Medicinski fakultet u Splitu ima strelovit uspon i pouka je društvu da je stvorena velika i snažna institucija. Želim vam da i dalje budete putokaz hrvatskoj medicini - poručio je pak akademik Kusić.

Rektor Sveučilišta u Splitu je uzvanicima dao kratak uvid u povijesni razvoj splitskog Medicinskog fakulteta, zahvalivši se svim istaknutim pojedincima koji su doprinijeli da ta ustanova izraste u uglednu instituciju kakva je danas.

- Budućnost Medicinskog fakulteta vidim u sinergiji svih znanstvenika našeg sveučilišta, naročito u interdisciplinarnim područjima te u razvoju međunarodne suradnje s inozemnim partnerima kao što su Penn State i Regiomed kliniken – poručio je rektor Andelinović.

Dekan splitskoga Medicinskog fakulteta prof.dr.sc. Zoran Dogaš u svom je izlaganju istaknuo postignuća fakulteta istaknuvši kako na Medicini trenutačno studira više od 1200 studenata, a angažirano je više od 500 profesora i nastavnika.

- Na ovom Fakultetu rade i brojni djelatnici koji su educirani u inozemstvu, pretežito u SAD-u, primjerice na Medical College of Wisconsin, University of Connecticut, Columbia University, koji su se vratili i demonstrirali ono što sam u više navrata nazvao, ne "brain drain", što je dobro poznata sintagma i prečesto naša sudbina, već "brain re-gain". Ospособiti se, naučiti što više i donijeti to sobom natrag. I to je dobar model za našu državu.

**Antonija Žaja Čičak,**  
Ured za odnose s javnošću Sveučilišta u Splitu

## **Uz prigodne govore zaslужnim studentima i djelatnicima uručene su nagrade i priznanja:**

**Dekanova nagrada** za ak. god 2015./2016. (POHVALNICA) dodijelio je dekan prof. dr. sc. Zoran Đogaš, a dobili su je:

1. Antonia Čivljak (4,643), studentica I. godine studija Medicine
2. Jelena Kosor (4,821), studentica II. godine studija Medicine
3. Marin Ogorevc (4,821), student II. godine studija Medicine
4. Marina Ivanišević (4,821), studentica II. godine studija Medicine
5. Katarina Brzica (4,827), studentica III. godine studija Medicine
6. Maja Aralica (4,897), studentica IV. godine studija Medicine
7. Anja Mandrapa (4,670), studentica V. godina studij Medicine

Studentima programa Dentalne medicine nagradu je dodjelila prodekanica za studij Dentalne medicine prof. dr. sc. Dolores Biočina Lukenda. Dobitnici su:

1. Vinka Stazić (4,709) I. godina studija Dentalne medicine
2. Stipe Ivanda (4,616), II. godina studija Dentalne medicine
3. Zvonimir Jukić (4,423), III. godina studija Dentalne medicine
4. Karla Mužinić (4,143), IV. godina studija Dentalne medicine
5. Danijela Šundov (4,216,) V. godina studija Dentalne medicine

Studentima Medicine na engleskom nagrade je dodijelio prodekan za nastavu Ante Tonkić. Dobitnici su:

1. Leon Hardung (4,464) II. godina studij Medicina na engleskom
2. Harpa Gunnarsdottir (4,607), III. godina studij Medicina na engleskom
3. Maximilian Hagelien (4,518), IV. godina studij Medicina na engleskom

Studentima Farmacije nagrade je dodijelio prodekan za studij Farmacije: izv. prof. dr. sc. Darko Modun. Dobitnici su:

1. Mia Beara (4,788) I. godina studij Farmacije
2. Rebeka Banovac (4,788) I. godina studij Farmacije
3. Ivan Armanda (5,000) II. godina studij Farmacije
4. Ivana Bota (5,00), III. godina studij Farmacije
5. Ante Begonja (4,932) IV. godina studij Farmacije

**Pohvalnicu** najuspješnijim studentima koji su završili studij u roku s prosječnom ocjenom od najmanje 4,5 dodijelio je prodekan prof. dr. sc. Ante Tonkić i pomoćnica dekana prof. dr. sc. Valdi Pešutić Pisac, a dobili su je:

1. Ante Dobričić (4,953) studij Medicine
2. Iva Rančić (4,915) studij Medicine
3. Matea Dragun (4,883) studij Medicine
4. Andjela Jurišić (4,833), studij Medicine
5. Boran Katunarić (4,776), studij Medicine
6. Diana Bajo (4,729), studij Medicine
7. Toni Boban (4,565), studij Medicine
8. Boris Kostovski (4,558), studij Medicine
9. Paula Mijić (4,549) studij Medicine
10. Ivana Marelja (4,505), studij Medicine
11. Antea Jovanović (4,502), studij Medicine
12. Nikolina Gabelica (4,506), studij Farmacija
13. Zvonimir Kunosić (4,745), studij Dentalna medicina

**Plaketu** za najkvalitetnije izvođenje nastave prema studentskoj anketi za 2014./15. dodjelila je izv. prof. dr. sc. Renata Pecotić

1. Katedri za patologiju (studij Medicine)
2. Katedri za javno zdravstvo (studij Dentalne medicine)

### **Zahvalnica:**

1. Katedri za oftalmologiju, jednoj od prve četiri katedre, od početka studija Medicine u Splitu za kontinuirani i uspješan rad

**Pohvalnicu** najbolje ocijenjenim nastavnicima i suradnicima za najkvalitetnije izvođenje nastave prema ocjenama studentske ankete na studiju Medicine dodijelio je prof. dr. sc. Ante Tonkić. Dobitnici su:

1. Izv. prof. dr. sc. Damir Roje (iz redova znanstveno-nastavnih zvanja)

2. Prof. dr. sc. Snježana Tomić (iz redova znanstveno-nastavnih zvanja)
3. Nenad Kunac, dr. med. (iz redova suradničkih zvanja)
4. Dr. sc. Sandra Zekić Tomaš (iz redova suradničkih zvanja)
5. Dr. sc. Kristijan Bečić (iz redova suradničkih zvanja)

**Pohvalnicu** najbolje ocijenjenim nastavnicima i suradnicima za najkvalitetnije izvođenje nastave prema ocjenama studentske ankete na studiju Dentalne Medicine dodjelila je prof. dr. sc. Dolores Biočina-Lukenda. Dobitnici su:

1. Izv. prof. dr. sc. Renata Pecotić (iz redova znanstveno-nastavnih zvanja)
2. Doc. dr. sc. Ivan Galić (iz redova znanstveno-nastavnih zvanja)
3. Dr. sc. Danijela Kalibović Govorko, dr. med. dent.(iz redova suradničkih zvanja)
4. Doc. dr. sc. Livia Cigić, dr. med. dent. (iz redova suradničkih zvanja)
5. Doc. dr. sc. Tea Galić, dr. med. dent.(iz redova suradničkih zvanja)
6. Marino Vilović, dr. med. (iz redova suradničkih zvanja)

**Plaketu** najuspješnjem voditelju projekta u prethodnoj akademskoj godini dodijelila je prodekanica za znanost prof. dr. sc. Mirna Saraga Babić, koju je dobio:

1. Izv. prof. dr. sc. Ozren Polašek (preuzela je doc. dr. sc. Ivana Kolčić)

**Pohvalnicu** najboljim autorima radova dodijelila je prodekanica za znanost prof. dr. sc. Mirna Saraga Babić, a dobitnici su:

1. Izv. prof. dr. sc. Ana Jerončić, u polju temeljnih medicinskih znanosti
2. Prof. dr. sc. Eduard Vrdoljak, u polju kliničkih medicinskih znanosti
3. Doc. dr. sc. Darko Kero, u polju Dentalne medicine
4. Ana Šešelja-Perišin, mag. pharm u polju Farmacije
5. Dr. sc. Shelly Pranić, u polju Javnog zdravstva

**Pohvalnicu** autoru najboljeg nastavnog štiva u prethodnoj akademskoj godini dodijelio je predsjednik Povjerenstva za izdavačku djelatnost prof. dr. sc. Milan Ivanišević, a dobio ju je:

Prof. dr. sc. Zoran Đogaš „Sleep Medicine Textbook“

**Zahvalnicu** nastavnim bazama Medicinskog fakulteta u Splitu dodjeljuje prof. dr. sc. Zoran Đogaš, a dobili su je:  
 Klinički bolnički centar Split  
 Dom zdravlja Splitsko-dalmatinske županije  
 Stomatološka poliklinika Split  
 Nastavni zavod za javno zdravstvo Splitsko-dalmatinske županije  
 Ljekarne Splitsko-dalmatinske županije  
 Splitsko-dalmatinska županija

**Zahvalnicu** umirovljenim nastavnicima dodjelio je prodekan za financije prof. dr. sc. Ante Punda, a dobili su je:

1. Prof. dr. sc. Izet Hozo
2. Izv. prof. dr. sc. Dujomir Marasović
3. Prim. prof. dr. sc. Vinko Marković

Dekan prof. dr. sc. Zoran Đogaš dodjelio je **Povelju**:

1. Akademiku Ivici Kostoviću u čijem je mandatu Medicinski fakultet Sveučilišta u Splitu postao samostalan
2. Prof. dr. sc. Dragana Primorcu u čijem je mandatu bio najveći procvat obrazovanja i znanosti u RH

Dekan prof. dr. sc. Zoran Đogaš dodjelio je i **Zahvalu** bivšim dekanima Medicinskog fakulteta u Splitu:

Prof. dr. sc. Zvonku Rumboldtu  
 Prof. dr. sc. Mladenu Bobanu  
 Prof. dr. sc. Stipanu Jankoviću  
 Prof. dr. sc. Matku Marušiću  
 Prof. dr. sc. Dragana Ljutiću

Povjerenstvo za nagrade i priznanja  
 Medicinskog fakulteta u Splitu





# Stara splitska bolnica



» Zgrada stare splitske bolnice danas (autor: Mario Šiško)



» Unutrašnjost nekadašnje splitske bolnice (autor: Mario Šiško)

Mnogi danas ne znaju gdje se nalazila stara splitska bolnica, iako je funkcionirala više od 150 godina. Zasigurno su im poznatiji Galerija umjetnina ili njen bistro, koji tu zgradu koriste od 2001. godine.

Početak bolnice veže se uz Antu Ergovca koji je 1784. godine oporučno ostavio tisuću cekina za podizanje bolnice za zbrinjavanje siromaha. Isto su napravila i njegova braća, a projekt je pripremio Petar Kurir 1787. Gradnja je završena 1792., a bolnica je opremljena i počela s radom 1794. Prema istraživanju doc. dr. sc. Livie Brisky i prof. dr. sc. Stelle Fatović-Ferenčić, gradnja bolnice je završena 1797., a projekt pripisuju Franji Antunu Kuriru.

Civilna bolnica u Splitu nastavlja se na tradiciju tzv. valetudinaria (lat. valetudo – dobro zdravlje), vojnih bolnica antičkog Rima. Ima oblik potkove, tri krila i južnu stranu, koju zatvara zid s portalom, a u središtu je dvorište s bunarom. Po svojoj formi zgrada Civilne bolnice je horizontalna i koherentna, simetričnog tlocrta, što prema geštaltnoj (Gestalt) psihologiji ulijeva pouzdanje.

Bolnica je mogla primiti 200 pacijenata. U svakoj sobi je u pravilu ležalo 20 pacijenata. U sobama s 40 ležaja pacijenti su bili odijeljeni paravanima. Postojao je kružni hodnik kroz bolnicu i svaka soba je imala izlaz u dvorište i barem jedan prozor. Za vrijeme francuske uprave Civilna bolnica

na kratko postaje vojna. Povratkom austrijske vlasti bolnica ponovno postaje civilna i 1873. dobiva četvrto krilo i istrene uglove.

Bolnice su tada prvenstveno služile za liječenje siromašnih građana, dok su se bogatiji liječili u kućama. Civilna bolnica primala je po prioritetu: siromašne građane, pa one iz pokrajine - na teret svojih općina, potom one iz venecijanske Republike i na kraju strance koji bi se zatekli u gradu. Nije primala neizljječive bolesnike, osim onih s tuberkulozom ili vodenom bolesti, no zadržavala je bolesnike na umoru. Oni sa zaraznim bolestima držani su u izolaciji.

Prema Dušku Kečkemetu, liječnici u staroj splitskoj bolnici doktorate su dobivali zahvaljujući društvenom statusu, što je praksa zadržana iz razdoblja venecijanske uprave. Tek kasnije se uvodi formalna edukacija. Od 1873. bolnica funkcioniра kao udružena institucija Spedale – bolnica, nahodište i rođilište, gdje su u službu primane i dojilje.

Već krajem 19. stoljeća ukazala se potreba za većom bolnicom. Proširenje je dugo odgađano, a u 20. stoljeću postaje nemoguće jer se grad širi, a bolnica je u centru grada. Bolnica postaje neprikladna i kapacitetom i uvjetima (građena u pre-antiseptičkom razdoblju). Unatoč svim problemima ostala je u funkciji sve do 1975. kada je na Firulama izgrađena moderna bolnica, danas Klinički bolnički centar Split.

**Tonći Mastelić,**  
student 6. godine medicine

# U početku bijaše ideja...

## Ili kako je utemeljen MefSt

“Početak je najvažniji dio svakog posla.” – Platon, *Država*

Dva duga stoljeća i pet neuspjelih pokušaja su bili nažalost potrebni da Dalmacija i Split kao njeno kulturno i administrativno središte dobiju medicinski fakultet. Time se pokazalo da se značajni pomaci mogu ostvariti isključivo u vremenu veće nacionalne samostalnosti.

Upravo za vrijeme Domovinskog rata, Hrvatska ratna mornarica i Vlada RH 1994. ustupaju Centar za novačenje za zgradu Temeljnih medicinskih znanosti (2810 m<sup>2</sup>) te montažnu zgradu „Marles“- bivše konačište za stražare vojne bolnice (840 m<sup>2</sup>), koje je preuređeno kao Medicinski centar za ljudska prava. Objekti su bili potpuno devastirani, značajnih statičkih oštećenja, vlažnih prostorija, a za normalan rad je bio upotrebljiv samo 1. kat zgrade Centra za novačenje. Do tada je splitska Medicina bila područni studij Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, a prepreke koje su tadašnji studenti i nastavničko osoblje morali prijeći i otrpjeti se najbolje vide u dislociranim prostorima gdje se izvodila nastava: Biskupova palača, Klinička bolnica, Vojna bolnica, Dom zdravlja i Zdravstveni obrazovni centar, Filozofski fakultet, FESB i Zavod za zaštitu zdravlja. Uvijek „gost“ u tuđim prostorima i nikad svoj na svome!

Brojni su ljudi dali svoj doprinos osnutku samostalnog Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu, ali neka imena se ističu više od drugih. Veliki utjecaj na osamostaljenje Medicinskog fakulteta u Splitu svakako ima njegov apoget prof. Matko Marušić koji je, postavši prodekan za područne Studije medicine u Splitu i Osijeku 1982., u vremenu koje je uslijedilo, ostvario odlučan utjecaj na njihovo održavanje, suočavajući se i s protivnicima takvih studija. Preuzimanjem bivših vojnih objekata trebalo je izraditi elaborat o osnivanju fakulteta i uspostaviti administraciju i organizaciju, za što je zaslužan prof. Damir Sapunar, a sanaciju, adaptaciju, rekonstrukciju i gradnju fakultetskih objekata su proveli prof. Mladen Boban s arhitektom Vjekoslavom Ivaniševićem, koji će poslije osmislići i izraditi sve idejne i izvedbene projekte



» Tek izgrađena vojna bolnica, sa hotelom Split i kampom, oko 1966. godine



» Zgrada „Marles“, sjeverno pročelje. Na njenom mjestu se danas nalazi Zgrada B.



» Zgrada Temeljnih medicinskih znanosti, glavni ulaz

za sadržaje budućeg kompleksa splitskog Medicinskog fakulteta. Godine 1999. je obnovljen II. kat pa su nastavnici, koji su do tada bili smješteni u „Marlesici“, dobili komforne nastavničke sobe i nove laboratorijske prostore.

Projekt koji se počeo razvijati i rasti na entuzijazmu pojedinaca došao je do nezaustavlјivog vrhunca, a odlukom Upravnog vijeća Sveučilišta u Splitu 26. ožujka 1997. osnovan je Medicinski fakultet. Kao prvi dekan fakulteta izabran je prof. Zvonko Rumboldt, prodekan za nastavu postao je prof. Željko Dujić, a prodekan za financije doc. dr. Mladen Boban. Te godine prvu godinu studija upisuju 54 studenta. Prva je diplomirala studentica Andjela Prolić Grčić dana 17. srpnja 2003.

# Nova lica starih bolnica

Split je odlučio raditi na svom zdravlju te je pokrenuo remont svojih dviju bolnica. Malim koracima Split radi na tome da postane grad zdravlja, barem što se zgrada tiče. Uz naš Fakultet, koji je impresivan, poboljšava se i dojam koje ostavljaju njegove dvije bolnice. 2015. godine na svoj 50. rođendan energetski su obnovljene Križine, a od ove godine isto se radi i s Firulama. Križine su bile najsloženiji i najvrjedniji projekt energetske obnove zgrada javnog sektora u Hrvatskoj. Od travnja do rujna za 78 milijuna kuna 150 radnika obnavljalo je bolnicu koja je izgrađena 1965. godine. Obnova ne samo da je vizualno digla bolnicu, nego je i smanjila potrošnju energenata za 56%. U budućnosti osim remonta Firula (koji je već pri kraju) očekuju nas razni novi projekti. Kroz medije se spominje OHP na mjestu plućnog odjela, ali bitno je da Split nastavi raditi na svom zdravlju. Za dobro svojih građana, svojih liječnika, a naravno i svojih studenata.

Ivan Krešimir Lizatović,  
6. godina medicine

Teško je sažeti nečiju povijest u nekoliko redaka teksta, a to mi i nije namjera. Svoj cilj će smatrati ostvarenim ako potaknem, ovim kratkim pregledom, mlađe kolege na detaljnije istraživanje o povijesti i napose teškoćama osnivanja fakulteta na kojem studiraju, trudu i odricanju svih onih koji su u tome sudjelovali. Jer jedino se pouzdanjem u vlastite mogućnosti i snagom volje može izgrađivati bolje društvo prema kojem svatko od nas ima dio odgovornosti. Tako kraj jednog dosanjanog ideal-a postaje početak nove priče koja traje kao krug života u kojem se početak i kraj nalaze na istoj putanji.

Ante Pelivan,  
student 6. godine medicine



# Obljetnica velike ideje malog naroda Dubrovnik prvi u svijetu uveo karantenu



» Lazaret na Pločama

Prije točno 640 godina Veliko vijeće Dubrovačke Republike je 27. srpnja 1377. godine donijelo odluku kojom se prvi put u svijetu uvodi karantena (tal. riječ *quaranta* što znači 40, brodovi su morali ostati na pučini 40 dana) kao mjera zaštite od unošenja i širenja zaraznih bolesti, posebice kuge, koja je objavljena u *Zelenoj knjizi* (Liber viridis). U njoj je propisano da svi stanovnici Dubrovnika i putnici iz zaraženih krajeva moraju biti izolirani mjesec dana na otoku Mrkanu i u Cavtatu.

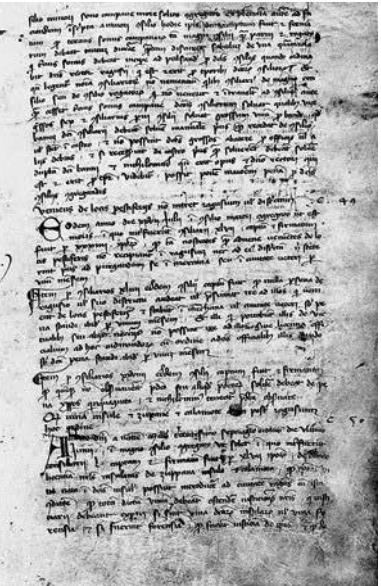
Kuga, koja je u to vrijeme harala Europom i ostatkom starog svijeta, ostavila je iza sebe oko 50 milijuna mrtvih, London je izgubio polovicu svog stanovništva, a Marseille čak 80 %.

U narednim vremenima pristupa se gradnji lazareta, kao preventivne zdravstvene mjere zaštite stanovnika Dubrovnika, od kojih je najpoznatiji na Pločama, 300 m istočno od

gradskih zidina. Ime nose po sv. Lazaru iz Betanije kojeg je Isus četiri dana nakon njegove smrti oživio i koji je postao zaštitnikom gubavaca i prosjaka. Lazaret na Pločama je sastavljen od deset dvorana nazvanih *lađa*, između kojih se nalazi pet unutarnjih dvorišta tzv. *badžaféra*, s dvjema kućicama na kat na ulazu i na kraju lazareta nazvanih kapetanija i janjičarski han. Kompleks je omeđen visokim zidom i vratima s morske i kopnene strane. Danas je u Lazaretima smještena Art radionica Lazareti, dubrovački Sanitat te humanitarna udruga Deša.

Provjeta karantene i gradnja lazareta je najveći uspjeh medicine u srednjem vijeku. Koliko je sama ideja i odluka Vijeća bila ispred svoga vremena, najbolje govori odluka Senata u Veneciji o uvođenju karantene 1460., zaostavši tako za našim gosparima 83 godine.

**Ante Pelivan**  
student 6. godine medicine

» Stranica iz Zelene knjige s nadnevkom  
27. srpanj 1377.

# Osnivanje glazbene sekcije



» Nukleus glazbene sekcije

Ove godine na našem fakultetu krećemo s osnivanjem glazbene sekcije u suradnji sa studentskim zborom. Ideja je krenula od studenata šeste godine Medicine koji su željeli na svojoj promociji zapjevati *Gaudeamus*. Sretnim spletom okolnosti njihova inicijativa poklopila se sa željama predstavnika Studentskog zbara da se kreativnost naših studenata usmjeri na najbolji mogući način - kroz glazbenu sekciju.

Od davnina je poznata medicinska vrijednost glazbe. Stara kineska poslovica kaže: "Glazba potječe iz srca ljudskih bića. Kada su emocije rođene, izražavaju se zvukovima, a zvukovi radaju glazbu". Prema Leichteru, estonskom semiotičaru, konačni cilj izvođenja, izražavanja ili razumijevanja glazbe leži u psihičkoj relaksaciji. Glazba djeluje izravno na naš autonomni živčani sustav, dovodeći do različitih autonomnih tjelesnih reakcija. Dakle, za razumijevanje glazbe na tjelesnoj razini nije potrebna inteligencija, ona je univerzalni jezik koji jednako razumiju i teško mentalno oštećeni bolesnici i visoko inteligentni pojedinci.

Prof. dr. sc. Šimun Andelinović, naš rektor i profesor našeg fakulteta, podsjetio nas je u svom govoru, na svečanoj sjednici povodom 20. godišnjice Medicinskog fakulteta u Splitu, na dr. Juliju Bajamontija. Osim što je bio skladatelj prvog hrvatskog oratorija (*Prijenos sv. Dujma*), još je u 18. stoljeću, kao liječnik i pjesnik, prepoznao važnost glazbe u medicini. Danas je sve više istraživanja u neuroznanosti, psihijatriji i psihologiji, koja potvrđuju terapijski učinak glazbe. Zar onda nije logično da studenti Medicinskog fakulteta oforme glazbenu sekciju?

Ideja glazbene sekcije je i da predstavi naš fakultet na poseban način, preko glazbe, na različitim fakultetskim manifestacijama. U glazbenoj sekciji su dobrodošli studenti svih godina i smjerova, poželjno s glazbenim iskustvom, pjevačkim ili sviračkim, te željom za sudjelovanjem. Nadamo se velikom odazivu naših studenata na prijavama za glazbenu sekciju!

**Zdenka Palčić i Tonći Mastelić,**  
studenti 6. godine medicine

# Promocija 5. generacije studenata Dentalne medicine



Promocija 5. generacije studenata Dentalne medicine Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu održana je u četvrtak 9. veljače 2017. u amfiteatru fakulteta, koji je bio prepun studenata, njihovih obitelji i prijatelja te nastavnika MEFST-a. Svečanost promocije počela je himnom Republike Hrvatske, nakon čega su uslijedili prigodni govor, među ostalima i pozdrav rektora Sveučilišta u Splitu prof. dr. sc. Šimuna Andželinovića, koji nije skrivaо zadovoljstvo čestitajući novim doktorima dentalne medicine. Zaželio im je sreću u budućem profesionalnom radu i napretku, izrazivši želju da svi ostanu raditi i živjeti u Republici Hrvatskoj, čime mogu pridonijeti boljitetu cijelog društva. Također je istaknuo potrebu za najavljenom fakultetskom poliklinikom dentalne medicine „Dental Academicus“ u prostorima studentskoga doma „Dr. Franjo Tuđman“ na kampusu, u čemu

je Medicinski fakultet Sveučilišta u Splitu dobio potporu ministra zdravlja prof. dr. sc. Milana Kujundžića.

Promotori su bili dekan MEFST-a prof. dr. sc. Zoran Đogaš, prodekanica za Studij dentalne medicine prof. dr. sc. Dolores Biočina-Lukenda, prodekan za nastavu prof. dr. sc. Ante Tonkić, prodekanica za znanost prof. dr. sc. Mirna Saraga-Babić, prodekan za financije izv. prof. dr. sc. Ante Punda, prodekan za Studij medicine na engleskom jeziku prof. dr. sc. Zoran Valić i prodekan za Studij farmacije prof. dr. sc. Darko Modun.

U nastavku svečanosti dobrom raspoloženju pridonio je bogat glazbeno-umjetnički program.

## ABECEDNI POPIS DIPLOMIRANIH STUDENATA

- |                  |                       |                      |
|------------------|-----------------------|----------------------|
| 1. Lea Aličić    | 8. Ankica Dobroslavić | 15. Ante Kujundžić   |
| 2. Mario Babić   | 9. Dora Dragičević    | 16. Zvonimir Kunosić |
| 3. Jelena Baćić  | 10. Lucija Duka       | 17. Andrea Labetić   |
| 4. Ivana Balić   | 11. Roko Duplančić    | 18. Antonella Lešin  |
| 5. Rea Bašić     | 12. Toni Glavaš       | 19. Ozana Lovrić     |
| 6. Ljubica Čulić | 13. Antonija Jurišić  | 20. Fani Maretić     |
| 7. Andela Čuljak | 14. Ema Kozarić       | 21. Ana Matijević    |

22.	Bernarda Nižić	28.	Barbara Tolić
23.	Marija Pehar	29.	Matej Tomas
24.	Ivana Perić	30.	Domagoj Trbojević
25.	Jure Rakuljić	31.	Klara Ugrin
26.	Ivana Strikić	32.	Hrvoje Vranjković
27.	Martina Sučić	33.	Mislav Vuić

34.	Petra Vuk
35.	Ana Žeravica
36.	Dona Vlahović
37.	Matea Ćurčija

**doc. dr. sc. Tea Galić**  
Studij dentalne medicine

# Studenti Medicine na engleskom

Svake godine na našem fakultetu sve više studenata upisuje medicinu na engleskom jeziku. Zanimalo nas je kako su se snašli u novoj sredini, što im se najviše sviđa na fakultetu te bi li preporučili naš fakultet drugima. Odgovore na ta pitanja potražili smo među studenticama i studentima raznih godina studija, te smo dobili vrlo pozitivne odgovore. Nadamo se da će naš fakultet nastaviti privlačiti mlade studente iz cijelog svijeta!

I chose Split because it was an opportunity for me to learn from a different country. With this knowledge I vehemently believe this can further benefit for my own country, the US, and Croatia. I would definitely recommend a student to study at the University of Split School of Medicine.

Michael Lem, 4th year

I chose Split because I saw it as a more efficient opportunity to start my medical career in a beautiful city. After a year here, I have learned the ups and downs to everything, from studying to living in a totally new environment. There are lots of things I love about studying in Split, but if I wrote them all down it would be more than 5 sentences, so to sum it all up I would say meeting wonderful people, the freedom, and experience our University has given us is worth it. I recommended studying in Split to anyone who is willing to venture out and try something new

Katerina Sekulovska, 1st year



» Studenti 3. i 4. godine



» Studenti 4. i 5. godine

The University of Split is a wonderful place to study Medicine. Not only is it situated in one of the most beautiful cities in Croatia it has also an excellent academic reputation. So far, I am really enjoying studying here. Block system means we only have one course at a time and it is held in English. What I particularly like about this university is that professors are very helpful, friendly, and encourage students to maximise their potential. Also, the student life here is amazing and always an adventure! Very quickly you will get to know everyone at school and it will soon feel like a big family. For all these reasons I would definitely recommend to study Medicine at the University of Split.

Victoria, 2nd year



» Studenti 5. godine



» Posjeta studenata Psihijatrijskoj bolnici Rab

I chose to study in Split since this university offers the possibility to take a medical international degree in english language, the university is outstanding under many aspects, to mention some , the structure itself is nice, the geographical position is nice (nearby the coast), and most importantly the courses are well organized and give the students the possibility to learn medicine successfully. The university has multiple connections with some american colleges and some other colleges in Europe. For all these reason I would certainly recommend students to study here!

Giovanni Scimeca, 3rd year

After finishing my Bachelor's degree in the UK, I wanted to follow my aspiration of becoming a physician and decided to study abroad to gain better cross-cultural experience. With many Universities offering Medical Studies in English, choosing where to study for me was a laborious and stressful task. With further research and contacts with the current medical students I chose to study in Split. The medical school is located close to the sea, which I love, and the staff and students are very friendly. Split has great weather all year round and Croatian coastline is simply stunning. Coming to study here was one of my favourite decisions so far. I have relished every moment of it and would not hesitate to recommend Split Medical School to others.

Arun Joseph (4th/5th year British student)

# Kako komunicirati

## Intervju s docenticom Slavicom Kozinom

Razgovarali smo s doc. dr. sc. Slavicom Kozinom, profesoricom psihologije s Katedre za psihološku medicinu. U sklopu tog predmeta studenti se po prvi puta susreću s psihičkim bolesnicima. Zanimalo nas je kako im pristupaju, prepoznavaju li inače važnost psihološkog. Dotaknuli smo se i važnosti komunikacije te koliko nam tu pomaže Psihološka medicina. Naravno, potražili smo i savjet.



» doc. dr. sc. Slavica Kozina, Katedra za psihološku medicinu

### 1. Psihološka medicina prvi je predmet na kojem se studenti susreću s psihičkim bolesnicima. Kako im pristupaju, imaju li predrasude?

U razgovoru s tim bolesnicima studenti mogu lakše prepoznavati i procijenjivati strukturu i osobine ličnosti bolesnika, mehanizme obrane, načine nošenja s bolesti ('coping strategies'), socijalni i obrazovni status, orientaciju, usmjerenost pažnje i sl. Studenti pokazuju suošjećanje i razumijevanje za bolesnike. To se bolesnicima svida i vole razgovarati s njima. Ne bih rekla da su studenti opterećeni nekim predrasudama, više su iznenađeni obiteljskim i socijalnim prilikama u kojima žive neki bolesnici, izostankom bilo kakve podrške tim ljudima, i njihovom socijalnom isključenosti.

### 2. Koliko je psihološki aspekt važan i kod drugih bolesnika? Prepoznačaju li to dovoljno studenti i liječnici?

Psihološko stanje bolesnika sastavni je dio svake somatske dijagnoze. Ono može pridonijeti oporavku bolesnika, a može otežavati liječenje. Bolesnici mogu bolovati od iste bolesti, ali njihovi načini sučeljavanja zavise od njihovih osobina ličnosti i ranijih iskustva. Te su razlike u doživljajima bolesnika predmet poučavanja studenata medicine na IV. god. studija. Vježbe se izvode na velikom broju odjela KBC-a Split. Metoda koju koristimo je igra uloga, JA-liječnik. Jedan student je liječnik, dvoje ostalih studenata mu pomažu voditi intervju s bolesnikom. Student-liječnik pokušava integrirati bolesnikove strahove vezane uz osnovnu bolest i njegova druga iskustva na koja bolest utječe. U procjeni studenata-liječnika sudjeluje i bolesnik i ostali članovi vježbowne skupine. Procjenjujemo koliko je student-liječnik uvjerljiv kao liječnik, kako postavlja pitanja, sluša li bolesnika, kakva mu je neverbalna komunikacija, koliko su pitanja jasna i sl. Studenti procijenjuju vježbe osobito zanimljivim i korisnim za svoj budući poziv.

### 3. Što studente najviše zanima na psihološkoj medicini i dolaze li s nekim prijedlozima?

Mi obično počinjemo vježbe s pitanjima vezanima za motivaciju studenata za odabir studija medicine. Neke studente

baš zanima psihopatologija, psihijatrija i srodnna područja, i to navode kao razloge zašto su upisali studij medicine, kao recimo Vi (ha, ha). U nekih pobudimo interes ili za dječju ili za psihoterapiju.

#### **4. Uči li se dovoljno o komunikaciji, i njenoj važnosti, u našem obrazovanju?**

Već su nekoliko godina "Komunikacijske vještine" izborni predmet. Prijavi se više od 30 studenata. Moglo bi se reći da studenti prepoznaju značaj vještina uspješnog komuniciranja. Te se vještine, uostalom kao i sve vještine, vježbom učvršćuju. To što znamo govoriti ne znači da znamo i komunicirati.

#### **5. Što biste na kraju preporučili studentima, kako se nositi s teškoćama studiranja?**

Učenje je također vještina. I za učenje vrijede ista pravila kao i za sve druge vještine. Tako su neki studenti stekli dobre vještine učenja i zapamćivanja kroz osnovnoškolsko i srednjoškolsko obrazovanje, a drugi ih mogu razviti tijekom studija medicine. Neki studenti mogu učiti u grupi, a neki tako gube dragocjeno vrijeme. Svatko ima svoj stil učenja. Najbolji stil je onaj koji polučuje najbolje rezultate.

Intervju vodio: **Tonći Mastelić**,  
student 6. godine medicine

## **Izvanredan uspjeh na farmaciji Intervju s Nikolinom Gabelicom, magistrom farmacije**

Razgovarali smo s Nikolinom Gabelicom, magistrom farmacije. Povod nam je bila pohvalnica za izvanredan uspjeh tijekom studiranja koja joj je uručena na svečanoj sjednici Medicinskog fakulteta u Splitu. Zanimalo nas je kako se uopće odlučila na studij farmacije i što misli o njegovoj organizaciji, prednostima i manama. S obzirom na dvije dekanove nagrade, i ovu recentnu, vjerujemo da nismo mogli naći bolju sugovornicu.

#### **1. Kako ste se odlučili za studij farmacije?**

Kemija mi je bila omiljeni predmet u osnovnoj i srednjoj školi. Bila mi je najlakša, u tome sam bila najbolja, a farmacija mi se činila kao dobar izbor jer su zastupljene i kemija i druge prirodne znanosti. Kao takva, farmacija mi je bila zanimljivija i manje monotona od npr. studija kemijskog inženjerstva. Osim toga, ovo je zanimanje tada bila deficitarno. Mogu reći da sam spojila ugodno s korisnim. I nisam požalila.

#### **2. Koju ste srednju školi pohađali? Je li vas dovoljno dobro pripremila za studiranje?**

Išla sam u 3. matematičku gimnaziju, poznatiju kao MIOC. Mislim da vas ta škola pripremi za svaki fakultet, pa tako i za farmaciju. Imali smo odlične profesore, koji su znali dobro objasniti gradivo, tako da mislim da sam došla na fakultet s čvrstim temeljima. To je umnogome olakšalo prvu godinu

studiranja. Kasnije se ide stepenicu više, ali kao što rekoh, s dobrim temeljima to nije problem.

#### **3. Je li Split bio vaš prvi izbor? Što biste izdvojili kao pozitivne strane studija, a što kao negativne?**

Split je postao moj prvi izbor mjesec dana prije upisa. Pozitivna strana studija je usredotočenost na jedan i samo jedan predmet, pa se njemu možete u potpunosti posvetiti. To je jedan od razloga zašto sam odabrala Split. Naravno, uz obitelj, prijatelje, i neke sitne „gušte“ koje stvorite kroz godine. Kao negativne strane studija navela bih stalni pritisak i možda previše natjecateljsku atmosferu. Uz to, problem je i nastava organizirana na više mjesta, pa se tako za vježbe putuje u Kaštela, što uzima dosta vremena.

#### **4. Je li vas fakultet pripremio za praksu?**

Mislim da nas je pripremio koliko god je to moguće. Znali smo što nas čeka jednog dana. Na zadnjoj godini studija neko smo vrijeme radili u ljekarni. Tada smo imali priliku integrirati naše znanje, staviti ga u funkciju i vidjeti kako izgleda svakodnevni rad farmaceuta. Naravno, neće svi raditi u ljekarnama, ali mislim da je to svima olakšalo ulazak u svijet rada, dalo nam određenu sigurnost.

## 5. Kakvi su vam planovi za budućnost?

Odakle krenuti (ha ha)?! Planova imam puno, a zasada je prioritet upis na doktorski studij. Nadam se razvoju akademске karijere. Mislim da je mogućnosti sve više, no vidjet ćemo, vremena ima.

## 6. Što biste savjetovali studentima farmacije?

Učenje je neizbjegljivo. Iako zna biti zahtjevno, mislim da treba što više „pokupiti“ na fakultetu. I naravno, neka uživaju koliko mogu. Još su svi na okupu, a vremena se uvijek nađe.

Intervju vodio: **Tonći Mastelić**,  
student 6. godine medicine

# Na „sudskoj“ je najljepše Intervju s doktorom Kristijanom Bečićem



» Tamo gdje ljubav počinje



» S onima zbog kojih voli svoj posao

Razgovarali smo s dr.sc. Kristijanom Bečićem, dr. med. Specijalist je sudske medicine i doktorirao je na temu: „Antropološka analiza rano-srednjovjekovne populacije iz južne Hrvatske“. Ponosan je suprug i otac dvoje djece. Ove godine je pohvaljen kao najbolji nastavnik iz redova suradničkih zvanja prema rezultatima studentskih anketa. Vjerujemo da ćete uživati u ovom intervjuu.

## 1. Kako ste se odlučili na specijalizaciju iz sudske medicine (neugodni prizori isl.)?

Sudska medicina jest zapravo oduvijek bila moj prvi izbor. U to vrijeme sam mislio da je sudska dio patologije ali, iako dijele neke sličnosti, sudska je posebna grana medicine sa svojim specifičnostima koje su me privlačile više od čiste patologije. To ne znači da patologiju ne volim, dapače, ona je bila i ostati će moj drugi izbor.

## 2. Ali zašto baš sudsku? Čuo sam na nastavi da se volite šaliti kako imate “specifičnu” crtu ličnosti koja vam daje ljubav prema takvim stvarima.

Mogu se ja šaliti kako sam sudsku odabrao jer sam oduvijek bio pomalo „crn“ (volim crni humor, ironiju i sarkazam) i kako sam to napravio da izbjegnem rad sa „živima“, ali zapravo je istina da mi je sudska medicina predstavljala svojevrsni izazov. Izazov u smislu da je obdukcija „posljednja dijagnostička pretraga“ u nečijem životu i da od nekoga tko ništa ne govori trebam i mogu puno toga saznati. Za razliku od živilih koji često puno govore, a ništa ne kažu :)

## 3. Jeste li ikada radili sa „živima“?

Sudska medicina nije samo rad s mrtvim tijelima. To je možda polovica posla. Druga polovica se sastoji od pregleda i vještačenja tjelesnih ozljeda i općenito medicinske

dokumentacije te, ono što je možda i najvažnije, edukacije tako da ipak radimo i sa "živima". No, tijekom proteklih godina sam često radio zamjene u ambulantama obiteljske medicine pa sam i na taj način radio s "ne-mrtvima":)

#### **4. Kako podnosite ružne prizore?**

Najedem se prije svake obdukcije :)

Šalu na stranu, svatko od nas se nosi s tim na različite načine. Imam dobar želudac i posao uglavnom ostavljam na radnom mjestu. Kući uživam s obitelji. Jedino što mi je zbilja teško raditi i što sam, dok sam intenzivno obducirao, pokušavao izbjegći su obdukcije djece. Tu nisam jedini, većina nas takve sekcije ne voli raditi. Ali, o tome u ovom trenutku ne moram razmišljati jer na moju veliku žalost otkako sam završio sa specijalizacijom i vratio se u Split ne smijem obducirati. Naime, kao zaposlenik Fakulteta ne smijem vršiti obdukcije u KBC-u Split. Nudio sam da to radim volonterski samo da ostanem u struci, ali na žalost to nije bilo moguće. Ostaje mi nuda da će sudska u dogledno vrijeme prijeći u nadležnost Fakulteta te da ću samim time dobiti stalno radno mjesto i mogućnost rada u punom obimu svoje specijalizacije.

#### **5. Dio vašeg posla je, u sklopu mrtvozorstva, i kontakt s obiteljima pokojnika. Kako se nosite s tolikom okruženošću tugom?**

Morate osjećati pijetet prema osobi koja je preminula i suosjećati s obitelji istih, ipak smo mi prvo ljudi, ali morate naučiti ne ulaziti preduboko u ono što oni osjećaju jer nema načina da se iz tog lako izvučete. No, nema tog problema koji ne nestane kad dođete kući i djeca vam se bace u zagrljaj. A onda kreću novi kada se oni odluče potući :)

#### **6. Kako izgleda rad u sudskoj medicini? Koje su specifičnosti sudske?**

Kako sam već rekao, obdukcija je način da se utvrdi od čega je ta osoba preminula i način da se obitelji pokojnika da svojevrsni zaključak. S druge strane, kod smrti uzrokovanih od strane druge osobe, pomaže da se utvrdi odgovorna osoba te ista sankcionira prema zakonu. Ipak, kako sam već rekao, to nije jedini posao sudskog medicinara... Veliki dio posla sačinjavaju i sudskomedicinska vještačenja odnosno utvrđivanje postojanja, mehanizma nastanka i težine tjelesne ozljede te pregled medicinske dokumentacije s ciljem utvrđivanja postojanja liječničke odgovornosti. Treći dio je mrtvozorstvo, odnosno utvrđivanje činjenice i uzroka smrti.

Kao imenovani mrtvozornik izlazim, zajedno s kolegama, na sve prirodne smrti na području grada Splita, a zajedno s prof. Definis-Gojanović se izmjenjujem za sve nasilne i sumnjive smrti u koje je uključena policija i državno odvjetništvo, dakle slučajevi iz domene sudske medicine. Posljednji i meni najdraži dio rada jest rad sa studentima, sudjelovanje u nastavi i prenošenje znanja i iskustava.

#### **7. I zbog toga ste ove godine dobili Pohvalnicu za najboljeg nastavnika u redovima suradničkih zvanja prema rezultatima studentske ankete?**

Da, ove godine nas je troje dobilo nagradu jer smo svo troje imali prosjek 5,0 od strane studenata. I, zanimljivo je to da smo svi u "sličnoj struci". Drugo dvoje kolega su specijalisti patologije.

#### **8. Kako se zbog toga osjećate?**

Jako sam ponosan što je moj trud prepoznat od strane studenata i na taj način nagrađen. Naime, bez ikakve lažne skromnosti priznat ću da se trudim. Tijekom relativno kratke nastave potrebno je prenijeti veliku količinu znanja, a da se to ne pretvori u suhoparne govore koji bi se mogli iskoristiti u našem Sleep lab-u kao vrhunski tretman za nesanicu. Zbog toga smo organizirali rad u manjim grupama kako bi se rad mogao odvijati kvalitetnije. Samim time nastava može biti prilično naporna jer se zna protegnuti na cijeli dan nakon čega dolaze drugi segmenti ovog posla kao što su mrtvozorstvo i uviđaji tako da se nerijetko dogodi da dođem kući u kasnim satima. Ali, kada vidim da studenti cijene taj trud, moje skakutanje po učionicama, pokazivanje ozljeda na sebi i prepričavanje zanimljivih slučajeva se isplatilo.

#### **9. Može li kakav detalj s tih uviđaja?**

Kad dođete na nastavu iz sudske :)

#### **10. Kakva je percepcija vaše struke kod studenata (serije, neugodni prizori)?**

Zapravo jako dobra. Studenti uglavnom dolaze shvaćajući da su serije prilično nerealne i da je stvarnost ponekad puno gora i puno teža. Naravno, nikada nismo tjerali one koji to ne žele da prisustvuju obdukcijama, neki doista nemaju želuca za takve stvari. Ali ipak predmet i samo zanimanje se percipira kao zanimljivo iako ponekad, kako kažu, "gadjljivo". Uvijek ima određeni broj i onih koji očekuju da će na očevidu istražitelj ili patolog znalački spustiti naočale, pogledati nekih 15-ak metara ispred sebe i na šarenom

tepihu ugledati plavu dlaku i reći kako je to "prava plavuša u tridesetim godinama". Također, uvijek se sjetim kolege, ne puno starijeg od mene koji me je pitao gdje radim i kada sam mu rekao, komentirao: "Fuj, da sam htio biti mesar ne bih završio medicinu!" Negativna percepcija postoji, ali volim misliti da kod studenata koji su završili kod nas toga uglavnom nema, zahvaljujući nastavnicima koji na Katedri rade.

### **11. Promijene li studenti mišljenje tijekom predmeta i koliko su zainteresirani za tu specijalizaciju?**

Svake godine pojavi se barem jedan student koji je zainteresiran za sudsku. I sam sam bio taj jedan usamljeni koji je na predavanjima posebno pazio, na vježbama bio najglasniji, a seminare odradivao za sebe i za kolege kojima se nije "dalo". No, po diplomiranju, a zahvaljujući relativno malom ukupnom broju specijalizacija na godišnjoj razini se svi uglavnom "rasprše" po ostalim strukama i o sudskoj uglavnom niti ne razmišljaju. Ono što ja želim i čemu se nadam da svima ostane barem dio onog o čemu su slušali na nastavi jer sudska ipak nije samo o mrtvima.

### **12. Napravili ste usporedbu sa CSI (o Horatiju ako se ne varam), što vam se čini o dr. Brennan, odnosno seriji Kosti?**

Čujte, moglo bi se reći da sam relativno alergičan na CSI i nerealni prikaz svemoćnosti policije, liječnika i pravosuđa, ali na Kosti se definitivno ospem. Iako su knjige bazirane na temelju stvarnih osoba i slučajeva, one, a pogotovo serije su ipak samo sredstvo razbibrige. Ne postoje beskrvene obdukcije, civili ne sudjeluju u istragama visokoprofilnih slučajeva, a na temelju komadića kosti od 0,5x0,5 cm se ne

može zaključiti posljednji obrok pokojnika. Zahvaljujući tim serijama se stvara neralna predodžba kako moje tako i drugih struka u javnosti koja automatski postaje negativna ukoliko se ne ispune visoko postavljena očekivanja.

### **13. Ali vi ste doktorirali na kostima?**

Jesam i upravo zbog toga znam o njima nešto više od ostalih liječnika i kolega te sa sigurnošću mogu tvrditi ovo što sam rekao gore. Doktorirao sam na osteološkom materijalu koje datira u ranosrednjovjekovno razdoblje s područja južne Hrvatske (tri lokaliteta) te sam pokušao antropološkom analizom usporediti nalaze na tim kostima s drugim lokalitetima. Na velikom broju tih kostura se nisu mogli utvrditi dob i spol sa 100% sigurnošću, a kamoli ishrana i neki drugi podaci s kojima se nabacuju u tim serijama. Antropologija nije egzaktan posao, potrebno je veliko znanje i iskustvo da bi se donio ispravan zaključak. Čak i najboljima se događa da pregledom lubanje kažu jedan spol, a da DNA analiza pokaže drugi. Ovakve "pogreške" nastaju zbog varijabilnosti skeletnih obilježja. Tako npr. postoje muškarci sa gracilnijim i žene s robustnijim skeletom.

### **14. Imate li što poručiti studentima za kraj?**

S obzirom da je sudska zadnji ili jedan od zadnjih predmeta reći će im to kad se vidimo :) Ali zapamtite samo jednu stvar - trenutno ste u najljepšem razdoblju svog života i ispiti su najmanji problem, sve se to da položiti, ali nešto se ne može naučiti - cijenite svoje kolege i surađujte međusobno, niste si konkurenca već prijatelji i suradnici.

Intervju vodio: **Tonći Mastelić**,  
student 6. godine medicine



# Mlade snage patologije



» Mlade snage patologije: dr. sc. S. Žekić Tomaš i dr. med. N. Kunac

## Intervju s doktorom Nenadom Kuncem

Razgovarali smo s Nenadom Kuncem, dr. med. i specijalistom patološke anatomije. Do sada je dobio tri pohvalnice Medicinskog fakulteta za najkvalitetnije izvođenje nastave na studiju Medicine prema ocjenama studentske ankete za akademske godine 2011./2012., 2013./2014. i 2015./2016. Koautor je 10-tak znanstvenih radova objavljenih u CC časopisima. S obzirom na sve navedeno, sigurno ćete uživati u ovom intervjuu.

### **1. Što vas je privuklo patologiji? Je li ona bila vaš prvi izbor?**

Na početku moram priznati da je patologija rijetko kome prvi izbor, pa tako nije bila ni meni. Kao i većina mladih lječnika, prednost sam davao radu s pacijentima. Nakon diplome sam uglavnom radio u obiteljskoj medicini, a zatim sam dobio mjesto asistenta na Zavodu za anatomiju. Patologija tj. patološka anatomija je bila prirodni nastavak. Ubrzo sam i sam shvatio važnost i ulogu patologije u današnjoj medicini – bez patologa nema ispravne dijagnoze, a time i ispravnog liječenja.

### **2. Dolaze li studenti na patologiju s nekim predrasudama (s obzirom na njene specifičnosti)? Jeste li ih vi možda imali?**

Kolege studenti treće godine dođu s određenim predrasudama, prvenstveno tom da je patologija samo rad s leševima. Međutim, ubrzo im pokažemo da je patologija dijagnostička struka bez koje nema ispravnog liječenja pacijenata i napretka medicine kao znanosti. Kratki pogled u prošlost i vidimo da su neki od slavnih lječnika, npr. Rudolf Virchow ili Camillo Golgi bili patolozi. Osim slavne prošlosti, patologija ima sjajnu budućnost u obliku molekularne patologije koja je već među nama.

### **3. S obzirom na sve pohvalnice koje dobivate od studenata, jeste li ponosni na svoj rad? Jeste li oduvijek htjeli raditi sa studentima?**

Naravno da sam ponosan na rad sa studentima, a pohvalnice su samo rezultat zajedničkog mukotrpнog rada. Rad sa studentima je ulaganje u našu budućnost, jer jednog dana će naši studenti postati naši lječnici. Zadovoljstvo je vidjeti

bivše studente kao mlade liječnike od kojih neki već sada imaju zavidnu međunarodnu karijeru.

#### **4. Možete li izdvojiti neke profesore koji su vas inspirirali, kao studenta ili poslije?**

Bilo bi nepošteno izdvojiti nekog, ali moram spomenuti cijelu Katedru za patologiju, naročito profesoricu Tomić i profesoricu Pešutić Pisac, i same višestruko nagrađivane nastavnice. Kao studentu zanimljiva su mi bila predavanja profesora Rumboltda i profesorice Punde Polić.

## **Intervju s doktoricom Sandrom Zekić Tomaš**

Razgovarali smo s dr. sc. Sandrom Zekić Tomaš, dr. med. Povod je bila pohvalnica za najkvalitetnije izvođenje nastave na studiju Medicine prema ocjenama studentske ankete. Doktorici Zekić to nije prva nagrada. Istu nagradu je dobila i za akademsku godinu 2007./2008., kao i na studiju Dentalne medicine za akademsku godinu 2012./2013. Kao specijalistica patološke anatomije, predaje na Katedri za patologiju. Godine 2016. dodijeljena joj je Giordano stipendija od strane ESP-a (European Society of Pathology) za usavršavanje na polju pedijatrijske i perinatološke patologije. Do sada je objavila više od 15 znanstvenih radova objavljenih u CC časopisima. Sretno je udana, majka je sedmogodišnjeg sina, drugo dijete je na putu.

#### **1. Što vas je privuklo patologiji? Je li ona bila vaš prvi izbor?**

Patologija je oduvijek bila moj prvi i jedini izbor, ujedno je i razlog mog upisa na Medicinu. Kao maturantica sam se zaljubila u knjige Patricie Cornwell koje su me potaknule na razmišljanje o forenzici i sudskoj medicini. Malo sam „čačkala“ na tu temu i neminovno nabasala na patologiju koja me više privukla, jer osim obdukcija obuhvaća i ono oko nevidljivo - stanice u svim uzorcima i bojama!

#### **2. Dolaze li studenti na patologiju s nekim predrasudama (s obzirom na njene specifičnosti)? Jeste li ih vi možda imali?**

Osobno nisam imala predrasuda jer sam točno znala što je patologija, ali studenti ih svakako imaju! Jedna od najvećih je da se patolozi bave isključivo mrtvima, a zapravo većina našeg posla je rad s pacijentima, točnije njihovim tkivima koja čekaju na postavljanje dijagnoze bez koje nema

#### **5. Što biste na kraju poručili studentima?**

Studij medicine jedan je od najzahtjevnijih studija, ali i jedan od najplemenitijih. Studenti moraju znati da prvenstveno uče radi sebe i budućih pacijenata. Budućnost medicine je u timskom radu i samo zajednički rad garantira da ćemo možda riješiti neke od medicinskih zagonetki. Na kraju, da ne budem previše ozbiljan, moram napomenuti da je meni osobno studij medicine bilo jedno od najljepših razdoblja života.

valjanoga liječenja.

#### **3. S obzirom na sve pohvalnice koje dobivate od studenata, jeste li ponosni na svoj rad? Jeste li oduvijek htjeli raditi sa studentima?**

Naravno da sam ponosna, svatko od nas voli biti nagrađen za svoj rad. Nagrade od strane studenata mi puno znače jer u taj aspekt rada ulažem jako puno vremena i truda. Mislim da studenti (i svi koji ne sudjeluju u izradi nastave) ni sami nisu svjesni koliko naporu i vremena stoji iza svakog seminara ili vježbe. Rad sa studentima nije bio moj prioritet, ali sam s vremenom shvatila da je to nešto u čemu zaista uživam. Osim toga na taj način čovjek najbolje nauči, jer da bi mogao prenijeti znanje, moraš sam biti načisto s temom koju predaješ.

#### **4. Možete li izdvojiti neke profesore koji su vas inspirirali, kao studente ili poslije?**

Mislim da bih bila nepravedna kada ne bih spomenula cijeli nastavni kadar Katedre za patologiju. Svi oni zajedno su imali puno strpljenja i volje da nas mlađe nauče poslu, i na tome im beskrajno hvala. Ipak, moram posebno izdvojiti prof. dr. sc. Ivanu Kuzmić Prusac koja mi je bila mentorica na diplomskom radu, kasnije na doktoratu te mentorica za vrijeme specijalizacije - kao što vidite ona je moja „patološka“ mama. Mogu slobodno reći da je ona razlog zašto se moja ljubav prema patologiji uporno razvija i da me svojim radom i znanjem potiče da i sama budem što bolja.

#### **5. Što biste na kraju poručili studentima?**

Ispiti će već nekako proći, a znanje je ono što bi trebalo ostati. Dakle, nemojte učiti za ocjenu nego učite za potencijalne

pacijente, jer će njihov život ovisiti o vašim odlukama. I na kraju, pokušajte se dobro zabaviti i uživati u medicini, ipak

je ona bila vaš izbor prilikom upisa na fakultet!

Intervjue vodio: **Tonći Mastelić**,  
student 6. godine medicine

# Intervju s profesorom Damirom Rojom



» Prof. dr. sc. Damir Roje

Profesor Damir Roje je jedan od samo dva dobitnika studentske nagrade za najboljeg profesora izabranog od strane studenata ove akademske godine, pa smo odlučili postaviti par pitanja da ga bolje upoznamo.

## 1. Što vas je privuklo specijalizaciji iz ginekologije?

Izbor ginekologije, i posebno porodništva kao uže struke, na neki način predstavlja konačni zbroj mojih interesa tijekom školovanja. Od početne ideje da budem pedijatar, s kojom sam upisao medicinski fakultet, preko studentske povezanosti uz internu medicinu, do konačnog prijateljstva s praktičnim radom s početka karijere na splitskoj prvoj pomoći. Ginekologija jest zahtjevna, odgovorna i izrazito stresna struka, ali ujedno i cjelovita, izazovna i zarazno lijepa.

## 2. Koliko ste zadovoljni radom ginekologije u splitskom KBC-u?

Splitsko rodilište je najveće u našoj zemlji s više od 4 000 porođaja godišnje, što znači da se dnevno u njemu rodi dvanaest do trinaest djece. Kao tercijarni centar perinatalne medicine zbrinjava najzahtjevnije trudnoće i obavlja najsloženije porođaje s prostora šire regije od gotovo milijun stanovnika. Splitska ginekologija je nastavna baza Medicinskog fakulteta i Sveučilišnog studija primaljstva i sestrinstva, kao i srednje medicinske i primaljske škole. Za realizirati sve te ciljeve treba puno truda i umješnosti. Objektivni rezultati našeg rada su iznad prosjeka hrvatskih rodilišta u gotovo svim segmentima. Ipak, čovjek nikada ne smije biti potpuno zadovoljan jer tako uskraćuje izazove bez kojih nema progrusa. Ja rodilište vidim šire od strogo medicinskog pogona, i volio bih da se u tom smislu dalje razvija. Zalažem se za interdisciplinarnost i humanizaciju medicine, a svojim

specifičnostima rad s trudnicama i porodništvo u cijelini u tome pruža puno mogućnosti i izazova.

## 3. Studenti su vam dodijelili nagradu za najboljeg profesora, kako se osjećate povodom toga?

Puni naziv nagrade koju sam dobio je „Pohvalnica za najkvalitetnije izvođenje nastave na studiju medicine prema ocjenama studentske ankete“. Istu nagradu sam dobio i prije pet godina. Ne postoji ništa više što bi nastavnik uopće mogao dobiti. Ja je doživljavam kao nedvosmislenu poruku studenata izabranom nastavniku da su njegov trud i želja za učenjem drugih prepoznati, da je metodologija kojom se koristi učinkovita, i da je iza kratkog druženja kroz turnus nastave ostalo nešto više od realizirane satnice. Ne smije se zanemariti činjenica da pojedinac tek u timu može dati najviše od sebe. Ovo je nagrada cijeloj Katedri za ginekologiju i potvrda naše iskrene posvećenosti studentu.

## 4. Koji vam je najbolji dio rada sa studentima?

Neposrednost, direktna komunikacija i rad u manjim grupama su mi najdraži dio. Neponovljiv je osjećaj kada vidite sjaj u očima te ponos i zadovoljstvo studenta nakon što je ultrazvukom nešto sam izmjerio, rukama ispalpirao, konačno shvatio kako nešto funkcionira ili samostalno napravio nešto što prije nikad nije. Poseban je i trenutak kada uspijete seminaršku skupinu motivirati na samostalno funkcioniranje, pa studenti počnu slobodno iznositi osobne stavove i mišljenja.

## 5. Za kraj, što biste željeli savjetovati studentima?

Studenti su pametni mladi ljudi. Kada dođu na turnus iz ginekologije već su pri kraju studija. Uglavnom imaju svoje jasne prioritete i znaju što žele. Medicina je zahtjevan životni izbor i bez žara se može odradivati, ne i dobro raditi. Savjetovao bih im da na takav način traže motiv, da zauzimaju aktivni stav, razmišljaju analitički, bez straha iznose svoje mišljenje i uvijek postavljaju pitanje zašto.

Autor pitanja: **Ivan-Krešimir Lizatović**,  
student 6. godine medicine

# Intervju s profesoricom Valdi Pešutić-Pisac



» Katedra za patologiju MEFST-a

Profesorica Valdi Pešutić-Pisac pročelnica je Katedre za patologiju koja je ove godine pokupila najviše nagrada od strane studenata medicine i kao takvoj smo joj odlučili postaviti par pitanja vezanih uz uspjeh Katedre.

## **1. Kakva kemija postoji na Katedri za patologiju kada vas već dugi niz godina studenti biraju za najbolje profesore i asistente?**

Dragi moj bivši studente, ima tu kemije, dakako, ali možda još više fizike – radi, radi i samo radi. Šalim se, naravno, ali u toj šali ima puno istine. Da bi kao katedra funkcionali, prvo morate imati dobar ustroj koji štoga podrazumijeva. Ovo je iznimno značajno za sve katedre, a posebno one koje imaju velike satnice. Pravilno selektiranje ljudi koje birate u nastavna zvanja, prva je važna stepenica. Potom praćenje i poticanje na napredovanje, a da pri tome uvijek imate načelo pravednosti kako bi svi znali da se poštuje kvaliteta i da nitko nije zakinut ili preskočen. To stvara piramidu povjerenja i poštovanja. Takav sistem omogućava da usprkos ogromnom nastavnom opterećenju, koje teče paralelno s redovnim poslom na Kliničkom zavodu za patologiju, možete uspješno obavljati oba posla. Važno je održavati sastanke Katedre i razmotriti svaku primjedbu ili sugestiju, jer one proizlaze iz svakodnevnog iskustva koje se pak stječe godinama. Osvrnula bih se i na raspored, koji, kada se slaže pred ljeto, izgleda kao „nemoguća misija“. Preciznost rasporeda,

strogo poštivanje satnice te spremnost za promjene „u hodu“, koje uvijek moraju biti predviđene kao rezervna varijanta, omogućavaju da se nastava izvodi kvalitetno. Vjerujte, studenti uvijek, i to baš uvijek, u komentarima koje napišu na dnu ankete, naglašavaju da smo najbolje organizirana katedra. I za kraj, kvaliteta udžbenika je također važna, pri tome mislim da nastavno gradivo mora biti prilagođeno nivou studenta, te da ih se ne preopterećuje podatcima koji za ovaj stupanj nisu potrebni.

## **2. Kako Vi vidite vaš predmet?**

Mi smo u trendu, naš predmet je „tranzicijski“. Nekoć smo bili pretklinički, a sada smo zapravo klinički predmet, u kojem se po prvi put proučavaju bolesti. Razlog i način nastanka bolesti, morfološke promjene te njihovo povezivanje s kliničkim manifestacijama dobar su temelj za kasnije „prave kliničke“ predmete. Patologija je dinamična i sveobuhvatna jer govori o bolestima svih sistema. Želimo da naši studenti shvate da doći do prave dijagnoze nije uvijek lako, te da o njoj ovisi daljnje liječenje i tijek bolesti. Pa i sama dijagnoza nije uvijek samo dijagnoza, naime, u našim izvješćima, koja uključuju čitav niz imunohistokemijskih i molekularnih metoda, zapravo određujemo odabir protokola terapije. Sve to želimo da student ponese kao znanje nakon ovog predmeta, jer to su naši budući kolege i dobro je da znaju što od patologije kao struke mogu tražiti i što mogu dobiti. Sva

uspješnost liječenja bolesnika , naročito maligne etiologije, počiva na timskom radu.

### **3. Koje je vaše osobno stajalište o nastavi? Volite li raditi sa studentima?**

Iznimno volim raditi sa studentima. Svi ovi rezultati katedre i pojedinaca s katedre ne bi bili ostvarivi kada ovaj "posao" ne bi radili s ljubavlju. Napori su preveliki da bi govorili isključivo o dužnostima koje se izvršavaju odgovorno. To bi nas dovelo u poziciju da smo kvalitetni , što je izvrsno, ali ne bi imali ovakav kontinuitet kvalitete koji redovito iskazujemo u anketama. Mislim da studenti prepoznaјu tu dozu "strasti" koja nas čini drugačijima. Trudimo se da u vremenu koje je njihovo, damo svoj maksimum. Kao ljudi smo različiti, te imamo i različit pristup, uostalom "varietas delectat". Općenito govoreći o samoj nastavi, stalno mi je pred očima slika studenata na prvom predavanju iz patologije kojim započinjem kolegij kao pročelnica katedre. Iz generacije u generaciju uvijek ista slika. Svi otvore bilježnicu ispred sebe, ne knjigu, nego bilježnicu. To je strašno. Što imate pisati, a da mi profesori već za vas nismo napisali u službenom udžbeniku? Već su na trećoj godini, a još otvaraju bilježnice. Ali to su oni isti koji na kompjutoru , na internetu i gdje li sve ne, imaju bolju pismenost od mene. To znači da imaju iskrivljene pojmove o procesu učenja , ali uvijek naglašavam , taj problem ima genezu u osnovnoj i srednjoj školi i taj se pristup mora mijenjati.

### **4. Postoji li mogućnost implementacije novih tehnologija i načina učenja u nastavi?**

Naravno da postoji. Mi sada, na primjer, imamo poseban skener s implementacijom programa koji nam omogućava analizu bilo kojeg histološkog preparata istovjetnog za svakog studenta. To bi mogao biti sljedeći korak u unaprjeđivanju vježbi iz patologije. Nedavno sam dobila upite za eventualnu on-line nastavu. Možda sam staromodna, ali apsolutno nisam za takav način prenošenja znanja. Smatram da je osobni kontakt, kada je medicina u pitanju, nezamjenjiv. E-učenje može biti prihvatljivo za neke teorijske izborne predmete, ili ciljanu radionicu kao nadopunu znanja standardnog predmeta.

### **5. Što bi poručili kolegama, voditeljima drugih katedri, što trebaju napraviti da vam počnu konkurirati?**

Mislim da na Fakultetu postoji čitav niz iznimno kvalitetnih katedri, ali pravi odgovor na ovo pitanje leži u odgovoru na prvi upit koji ste mi postavili. Drugim riječima, „zlatno pravilo“ glasi ORGANIZACIJA + STRAST.

Autor pitanja : **Ivan-Krešimir Lizatović**,  
6.godina Medicine

# Nagrade za znanost i umjetnost Sveučilišta u Splitu



» prof. dr. sc. Željko Dujić



» prof. dr. sc. Ana Marušić



» izv. prof. dr. sc. Ozren Polašek

S obzirom na izvještaj Thomson Reutersa vezan za znanstvenu izvrsnost Sveučilišta u Splitu prema kojem je 2016. godine u nekoliko područja mjerena unutar najvažnije svjetske znanstvene baze Web of Science Sveučilište u Splitu proglašeno najboljom znanstvenom institucijom u RH, a u drugima i najboljim hrvatskim sveučilištem, Senat Sveučilišta u Splitu je na svojoj 34. sjednici održanoj 26. siječnja 2017. godine pod točkom 7. dnevnog reda donio odluku o dodjeli Nagrada za znanost i umjetnost Sveučilišta u Splitu.

Osnovni kriterij za dodjelu nagrada je bio znanstvena produktivnost autora/ice iskazana u Thomson Reuters Web of Science bazi, te je sukladno tome i napravljen popis najproduktivnijih znanstvenika u skladu s uobičajenom podjelom prema priznatim znanstvenim područjima.

Nadalje, s obzirom na iznimnu produktivnost brojnih znanstvenika splitskog Sveučilišta, za dodjelu Nagrade primjenjeni su i dodatni kriteriji kao što je produktivnost u 2015. godini, broj znanstvenika Sveučilišta u Splitu koji su zastupljeni unutar pojedinog znanstvenog područja, doprinos pojedinog područja ukupnoj izvrsnosti Sveučilišta u Splitu, zvanje autora/ice, pri čemu se posebna pažnja posvetila znanstvenim novacima, te matična institucija.

Sukladno prethodno navedenim kriterijima Nagrade za znanost i umjetnost Sveučilišta u Splitu su dodijeljene sljedećim znanstvenicima u području biomedicine i zdravstva:

prof. dr. sc. Željko Dujić

prof. dr. sc. Ana Marušić

izv. prof. dr. sc. Ozren Polašek

**Antonija Žaja Čičak,**  
Sveučilište u Splitu



# Državne nagrade za znanost za 2015. godinu

Odbor za podjelu državnih nagrada za znanost na 2. sjednici održanoj 22. prosinca 2016. godine donio je odluku o dodjeli Državnih nagrada za znanost za 2015. godinu.

Državne nagrade za znanost dodjeljuje Republika Hrvatska za iznimno važna dostignuća u znanstvenoistraživačkoj djelatnosti, za proširenje znanstvenih spoznaja i za znanstvena ostvarenja u primjeni rezultata znanstvenoistraživačkoga rada, koja su postigli znanstvenici, istraživači i znanstveni novaci.

Nagrada za znanost dodjeljuje se kao nagrada za životno djelo te kao godišnja nagrada za znanost, popularizaciju i promidžbu znanosti i kao nagrada znanstvenim novacima za znanstvena područja iz prirodnih znanosti, biomedicine i zdravstva, tehničkih znanosti, biotehničkih znanosti te društvenih i humanističkih znanosti.

Od ukupno 29 dodijeljenih državnih nagrada za znanost za 2015. godinu, godišnjom nagradom za znanost nagrađen je izv. prof. dr. sc. Ozren Polašek, znanstvenik Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu.

Prof. Ozren Polašek nagrađen je za značajno znanstveno dostignuće u području biomedicine i zdravstva kao izrazito produktivan znanstvenik u području genetičke epidemiologije i javnoga zdravstva te globalnog zdravlja s ukupnim brojem citata 8898. Time je prof. Polašek najbolje rangirani istraživač u području biomedicine i zdravstva u Republici Hrvatskoj. Svojim radovima objavljenima u 2015. godini značajno je pridonio razumijevanju genetske podloge raznih bolesti te metoda korištenja ovih informacija u kliničkom radu. Pored toga, razvidan je njegov doprinos razvoju globalnog zdravlja izradom postupovnika Svjetske zdravstvene organizacije za prikupljanje i obradu uzorka u uspostavi biobanaka zemalja u razvoju. U 2015. je vodio dva domaća projekta financirana sredstvima HRZZ-a i četiri prestižna međunarodna projekta.



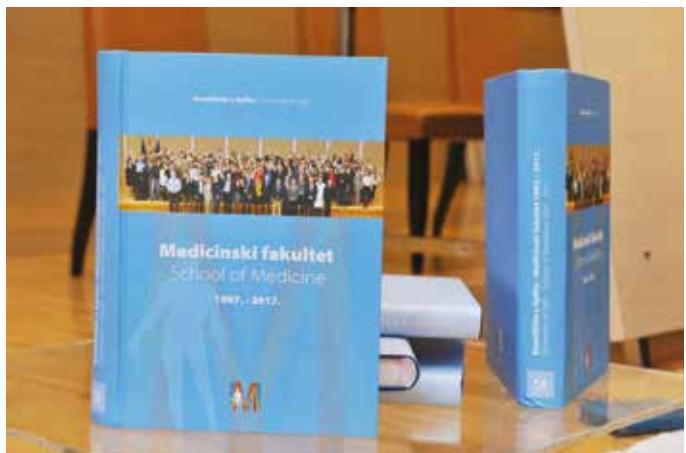
» Dobjitnici Državne nagrade za znanost 2015.



» Izv. prof. dr. sc. Ozren Polašek

**Tea Marasović, mag. soc.**  
Ured za znanost

# Monografija Medicinskog fakulteta u Splitu, 1997. - 2017.



» Monografija Medicinskog fakulteta, 1997. - 2017.

Ova monografija Medicinskog fakulteta izšla je u povodu 20. obljetnice osnivanja samostalnog fakulteta s naglaskom na posljednjih deset godina. U tom razdoblju su se dogodile mnoge lijepе stvari. Navest ћu samo neke od njih. To su pozitivna međunarodna reakreditacija našeg fakulteta, izgradnja B zgrade s prekrasnim amfiteatrom, 4 seminarске dvorane, prostori za djelatnike Fakulteta, u zgradи C dormitorij za goste i studentski restoran, parking te mnogi drugi sadržaji. Pokrenut je i odvija se studij Medicine na engleskom jeziku i uspostavljena je suradnja s njemačkom skupinom bolnica i zdravstvenih institucija REGIOMED-Kliniken iz Bavarske. Tu su i brojne nagrade našim znanstvenicima. Također u sklopu Fakulteta postoji studij Dentalne medicine i Farmacije. U planu je pokretanje specijalističkih poslijediplomskih studija.

Monografija je izašla iz tiska za Dan Fakulteta.

Pisana je dvojezično, na hrvatskom i engleskom jeziku. Ima gotovo sedamdeset autora, a urednici prof. Zoran Đogaš i prof. Milan Ivanišević sa svojim pomoćnicima - članovima uredništva to su oblikovali u jednu cjelinu. Članovi uredništva su dr. sc. Lana Barać, Dalibora Behmen, prof., doc. dr. sc. Joško Božić, doc. dr. sc. Tea Galić, Tea Marasović, mag. soc., Nikolina Vitturi Bagatin i Bojan Zaviršek, dipl. ing. Lektorica za hrvatski jezik je dr. sc. Andjela Milinović-Hrga, a lektorice za engleski jezik su dr. sc. Jasmina Rogulj i Sonja Koren, prof. Prijelom i grafičko oblikovanje uradila je Jadranka Matas, dipl. dizajner vizualnih komunikacija. Recenzenti su bili prof. dr. sc. Stella Fatović-Ferenčić, prof. dr. sc. Marijan Klarica i akademik Zvonko Kusić. Monografija je tiskana u „Slobodnoj Dalmaciji“ u nakladi od 1 000 primjeraka. Monografija ima 624 stranice, 240 kolor fotografija i 37 tablica i grafikona te CD s dodatnim podatcima o publikacijama. U 16 poglavlja obuhvatila je cjelokupni rad i život na Fakultetu. Uz povjesni pregled dan je pregled rada na svakom zavodu i katedri te ostalim djelatnostima Fakulteta.

**prof. dr. sc. Milan Ivanišević**

# Hrvatski Cochrane priznat kao samostalni Cochrane centar



» Peti Cochrane simpozij održan 2013. godine

Nakon devet godina djelovanja u okviru Talijanskog Cochrane Centra hrvatski je ogrank, odlukom Upravnog odbora Cochranea, postao samostalnim, punopravnim Cochrane centrom, a time i regionalnim središtem za Cochraneove aktivnosti u ovom dijelu Europe.

Hrvatska Cochrane priča vodi nas u 1994. godinu, kad se prof. Ana Marušić, danas članica Cochraneova Znanstvenog odbora, prvi put susrela s idejnim začetnikom i osnivačem Cochrane kolaboracije Sir Iainom Chalmersom, na konferenciji EASE-a (engl. European Association of Science Editors) u Budimpešti. Kao tadašnja urednica Croatian Medical Journala, silno se zainteresirala da koncept medicine utemeljene na dokazima i Cochraneovu viziju prenese u Hrvatsku, tada još uvijek zahvaćenu ratnim stradanjima. Godine 1997. na konferenciji u Pragu, prof. Ana Marušić, Sir Iain Chalmers i tadašnji voditelj talijanskoga Cochrane centra, danas pokojni prof. Alessandro Liberati, dogovorili su da hrvatski ogrank počne djelovati kao dio Talijanskoga Cochrane centra (HOTCC).

Hrvatski Cochrane službeno je osnovan 8. prosinca 2008. godine pri Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Splitu i pri Hrvatskom centru za globalno zdravlje. Osnivači su bili profesori Ana i Matko Marušić, a prva voditeljica prof. dr. sc. Livia Puljak. Biti domaćin ovako respektabilnoj organizaciji kao što je Cochrane čast je i privilegij koji su otpočetka prepoznali tadašnji dekan i prodekan MEFST-a prof. dr.

sc. Stipan Janković i prof. dr. sc. Ivica Grković te tadašnji voditelj Hrvatskog Centra za globalno zdravlje prof. dr. sc. Igor Rudan, a višestruku potporu radu hrvatskog ogranka nastavila su pružati i sva ostala upravna tijela MEFST-a sve do današnjih dana.

Hrvatski je ogrank otpočetka uspješno surađivao sa svjetskim Cochrane centrima, okupljajući stručnjake različitih ekspertiza, koji su pridonosili umrežavanju i širenju medicine utemeljene na dokazima (EBM-a), često se tijekom godina oslanjajući na svoje prijatelje i kolege u Italiji za savjet, partnerstvo i mentorstvo, a sretna je okolnost bila svojevrsna patronaža kanadskoga Cochranea, osobito pomoći i potpora prof. Petera Tugwella i njegove suradničke skupine iz Ottawe, čija su vrata uvijek bila otvorena za članove Hrvatskoga Cochranea.

Razvoju hrvatskoga Cochrane ogranka i širenju mreže su radnika u Hrvatskoj, ali i u okolnim zemljama, ponajprije su pridonijeli redoviti hrvatski Cochrane simpoziji koji se svake godine održavaju na MEFST-u, a pružaju visokokvalitetnu edukaciju u vezi s izradom i korištenjem Cochrane sustavnih pregleda. Redovite promocije i prisutnost Cochranea u hrvatskim stručnim medicinskim časopisima te na simpozijima u Hrvatskoj i u inozemstvu, kao i na Cochraneovim manifestacijama, na kojima redovito sudjeluju predstavnici Hrvatskog Cochranea, pridonijeli su ostvarenju novih oblika znanstvene suradnje i umrežavanju sa stručnjacima iz Hrvatske i cijelog svijeta.

Među partnerskim organizacijama Hrvatskoga Cochranea danas je šesnaest udruga pacijenata i zdravstvenih institucija iz Hrvatske, koji zajedno rade na izgradnji i razvoju hrvatske Cochrane mreže, s ciljem organizacije relevantnih edukacijskih programa za kliničare, znanstvenike, udruge pacijenata, a odnedavno i za medije, kao i stvaranja bolje budućnosti zdravstvenoga sustava utemeljenoga na najboljim dostupnim medicinskim dokazima. Nadalje, tim liječnika, iskusnih Cochrane autora, pod vodstvom prof. dr. sc. Davora



» Hrvatski Cochrane tim

Štimca, bit će podružnica Hrvatskoga Cochranea u Rijeci, a bivši Cochraneov voditelj prof. dr. sc. Dario Sambunjak, inače član Cochraneova tima za edukaciju, na Hrvatskome katoličkom sveučilištu u Zagrebu pokreće Centar za medicinu utemeljenu na dokazima kao još jednu podružnicu Hrvatskoga Cochranea. Skupina kolega iz susjedne Bosne i Hercegovine već odavno redovito pohađa Cochraneove godišnje simpozije i vrlo aktivno promiču Cochraneove dokaze u svojoj zemlji. U postupku je i pokretanje ogranka Hrvatskoga Cochranea u BiH, a cilj je potaknuti i ostale zemlje u regiji na pridruživanje velikoj Cochrane obitelji: Sloveniju, Crnu Goru, Makedoniju i Srbiju.

Što se tiče visokog obrazovanja, uključenost medicine utemeljene na dokazima i Cochrane sustavnih pregleda kao integrativnog dijela nastave na Medicinskom fakultetu u Splitu, ali i uključenost studenata u rad Hrvatskoga Cochranea, napose inicijative kao što su Students for best evidence (S4BE), Task Exchange i Cochrane Crowd, otvaraju studentima brojne mogućnosti učenja i suradnje te im olakšavaju razumijevanje jezika znanosti, komunikaciju i razmjenu informacija s kolegama bilo gdje u svijetu. Studenti su osim toga od 2013. godine uključeni u projekt prevođenja jednostavnih sažetaka Cochrane sustavnih pregleda, financiranog iz fonda Popularizacije znanosti Ministarstva

znanosti, obrazovanja i sporta. Do sada su objavljena 2323 sažetka na hrvatskome jeziku, što nas svrstava u treći jezik na svijetu po broju prevedenih sažetaka, odmah poslije francuskog i njemačkoga jezika.

Priznanje Hrvatskomu Cochraneu, koje je nedavno stiglo iz Cochraneove središnjice, povijesni je trenutak ne samo za članove Hrvatskoga Cochranea, nego i za cijelu našu domovinu jer će hrvatski centar odsad biti jedini Cochrane Centar u jugoistočnoj Europi, što predstavlja čast, ali i veliku odgovornost za sve buduće projekte i aktivnosti u širenju medicine utemeljene na dokazima.

Vođeni vizijom hrvatskoga društva koje prepoznaje i prihvaca vrijednost Cochrane sustavnih pregleda kao temelja za donošenje odluka u svakodnevnom kliničkom radu, u poučavanju, ali i prilikom oblikovanja smjernica za kliničku praksu ili kreiranja ustroja zdravstvene zaštite u Hrvatskoj, Cochraneov glas o medicini utemeljenoj na dokazima danas je postao prepoznatljiv ne samo u domovini nego i izvan granica Lijepe naše.

**dr. sc. Tina Poklepović Perićić, dr. med. dent.**  
Hrvatski Cochrane, suvoditeljica



# Voditeljica Poljskog Cochranea Małgorzata Bala posjetila Hrvatski Cochrane



Od 6. do 9. ožujka Hrvatski Cochrane je bio domaćin doc. dr. sc. Małgorzati Bali voditeljici Poljskog Cochranea i pročelnici Katedre za higijenu i dijetetiku na Medicinskom fakultetu Jagielonskog sveučilišta u Krakovu. Docentica Bali je htjela vidjeti "kako radi uspješan ogranač Cochranea koji je postigao jako puno u uvjetima sličnim u Poljskoj" te uspostaviti suradnju na području promicanja medicine utemeljene na dokazima. Poljski Cochrane je osnovan 2015. godine kao ogranač nordijskog Cochranea i bavi se edukacijom studenata i izradom Cochrane sustavnih preglednih članaka. Zanimljivo je da na njihovom sveučilištu, svaki nastavnik koji je mentor studentu na znanstveno-istraživačkom radu ima umanjenu satnicu nastave!

Tijekom boravka u Splitu, doc. Bali je održala predavanje nastavnom osoblju Medicinskog fakulteta u Splitu na temu "Zdravstvo utemeljeno na dokazima – dostignuća i izazovi u Poljskoj". Dala je osvrt na korištenje dokaza prilikom donošenja odluka u Poljskoj, s naglaskom na donošenje odluka vezanih za populaciju, i to na razini države kroz modele finansiranja zdravstva u Poljskoj te na regionalnoj razini kroz korištenje dokaza u pripremi zdravstvenih programa (javno zdravstvo utemeljeno na dokazima). Također se osvrnula na pitanje korištenja dokaza u smjernicama za praksu koje izrađuju poljska medicinska društva i primjenjuju li se smjernice u praksi. Sastajala se s članovima Hrvatskog Cochranea i dogovarala daljnju suradnju. Za početak će poslati svoja dva studenta na 9. hrvatski Cochrane simpozij, koji se održava od 9. do 10. lipnja 2017., da predstave svoja istraživanja. Uputila je i poziv našim studentima i suradnicima da preko ERASMUS-a dođu u Krakov.

doc. dr. sc. Irena Zakarija-Grković

# Medicinski fakultet u Splitu vrlo aktivan na Festivalu znanosti

Jubilarni, XV. Festival znanosti Sveučilišta u Splitu ove je godine trajao od 24.-29. travnja, a na njemu se Medicinski fakultet istakao brojnim aktivnostima nastavnika i studenata. Suorganizator ovogodišnjeg Festivala znanosti bila je i krovna alumni udruga Sveučilišta u Splitu, a organiziran je uz podršku Grada Splita i Splitsko-dalmatinske županije.

Festival znanosti je počeo u ponedjeljak 24. travnja 2017. svečanim otvaranjem u atriju Galerije umjetnina. Festival su otvorili rektor Sveučilišta u Splitu prof. dr. sc. Šimun Andelinović s prorektorma, predsjednica Organizacijskog odbora splitskog Festivala znanosti prof. dr. sc. Livia Puljak, zamjenik župana Splitsko-dalmatinske županije Luka Brčić, povjerenica Vlade Republike Hrvatske za Grad Split prof. dr. sc. Branka Ramljak te ravnatelj Galerije umjetnina Branko Franceschi kao domaćin.

Tijekom Festivala znanosti se na različitim lokacijama u Splitu održalo 155 različitih predavanja, radionica, prezentacija, izložbi i drugih aktivnosti, a u organizaciji Festivala znanosti sudjelovalo je oko 700 volontera.

Tijekom Festivala znanosti promoviraju se na popularan način znanstveni principi i znanstveni način mišljenja, a posebna ciljana skupina Festivala znanosti uvijek su djeca. Cilj je Festivala kroz promociju znanosti djecu zaintrigirati, potaknuti ih na proučavanje okoline i svijeta, kao i nadahnuti neke od njih da se poželete baviti znanosću.

Ovogodišnja tema Festivala znanosti bila je „Vrijeme“, u bilo kojem smislu, i kronološko i meteorološko. Uz angažman sastavnica Sveučilišta u Splitu u program su se uključili brojni gradski muzeji, instituti, kazališta, osnovne i srednje škole, kao i udruge, nudeći raznovrstan program tijekom Festivala. Zadovoljstvo je bilo vidjeti velik broj aktivnosti nastavnika i studenata Medicinskog fakulteta Splita na Festivalu znanosti te se nadajmo da će tako biti i dogodine, na 16. Festivalu znanosti Sveučilišta u Splitu.

**izv. prof. dr. sc. Livia Puljak**  
autor slike: **Jakov Matić**



» Organizacijski odbor splitskog Festivala znanosti



» Buđenje ekološke svijesti od malih nogu



» U zdravom tijelu, zdrav duh

# Neutemeljene tvrdnje o zdravlju u medijima: radionice za novinare i studente novinarstva



» izv. prof. dr. sc. Ljilja Puljak i izv. prof. dr. sc. Blanka Jergović sa Odsjeka za komunikologiju Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu Sudionici održanih radionica

U okviru projekta popularizacije znanosti tijekom ožujka, travnja i svibnja 2017. održano je pet radionica na temu *Neutemeljene tvrdnje o zdravlju u medijima: kako ih spriječiti i liječiti*. Cilj radionica je promicanje medicine utemeljene na dokazima među novinarima, studentima novinarstva, studentima komunikologije i medijskih znanosti. Radionice su održane u okviru projekta popularizacije znanosti Ministarstva znanosti i obrazovanja, nositelj projekta je Medicinski fakultet u Splitu, a voditeljica projekta izv. prof. dr. sc. Ljilja Puljak. Osim prof. Puljak, u organizaciji splitske radionice sudjelovala je i izv. prof. dr. sc. Blanka Jergović, znanstvena novinarka Hrvatskog radija.

Radionice su organizirane na Fakultetu političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, Odjelu za komunikologiju Hrvatskog katoličkog sveučilišta, Odjelu za kulturologiju Sveučilištu J. J. Strossmayera u Osijeku, Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Splitu i Odjelu za komunikologiju Sveučilišta u Dubrovniku.

Projekt je dio niza inicijativa hrvatskog Cochranea, neprofitne organizacije osnovane na Medicinskom fakultetu u Splitu, čiji je cilj promoviranje medicine utemeljene na dokazima. Pokrenut je nakon što je uočeno da se u hrvatskim medijima pojavljuju brojne neutemeljene tvrdnje o zdravlju koje nemaju temelja u znanstvenim istraživanjima.



» Sudionici radionica održanih na Hrvatskom katoličkom sveučilištu

Projekt je pokrenut jer se u medijima svakodnevno mogu čuti i pročitati neutemeljene ili potpuno netočne tvrdnje o zdravlju. Jedan primjer neutemeljene tvrdnje o zdravlju glasi ovako: „Ako pijete 4 čaše vode ujutro na prazan želudac, izlijieć ćete: visoki tlak za 30 dana, gastritis za 10 dana, zatvor za 10 dana, dijabetes za 30 dana, rak za 180 dana, tuberkulozu za 90 dana.“ Sve su to zdravstveni problemi za koje bi bilo savršeno da ih možemo izlijieći pijenjem vode na prazan želudac u tako kratkom roku, ali za takve tvrdnje nema nikakvih dokaza. Štoviše, imamo dobro utemeljene znanstvene dokaze o štetnom djelovanju pijenja pretjerane količine vode koja organizmu nije potrebna. Laicima je teško procijeniti imaju li takve tvrdnje o učinkovitosti ikakvu realnu podlogu i znanstveni temelj. U želji da poboljšaju zdravlje, ublaže bol i izlijče bolest, ljudi su spremni probati sve i svašta. Stoga je vrlo važno u medijima, među novinarima koji se bave zdravljem i znanostu, provesti edukaciju da se ukaže na osnove medicine utemeljene na dokazima.

U okviru radionica se novinarima i studentima predstavljaju česti primjeri neutemeljenih i netočnih informacija, detaljno se objašnjava kako znamo da u medicini nešto djeluje ili ne djeluje, gdje se mogu naći vjerodostojne informacije o zdravlju i kako prepoznati neutemeljene i netočne informacije o zdravlju kako ih novinari ne bi prenosili dalje u svojim medijima.

**izv. prof. dr. sc. Ljilja Puljak**

# EUSTAR educational course on systemic sclerosis – Split 2017.



» EUSTAR 5 - tražilo se mjesto više



» EUSTAR - grupna fotografija polaznika tečaja

Sistemna skleroza rijetka je kronična bolest karakterizirana ponajprije promjenama kože i perifernih krvоžilnih struktura, a pritom i unutarnjih organa. Bolest je često nepovoljna tijeka, a značajno češće javlja se kod žena. Uzrok i način nastanka bolesti do danas nisu u cijelosti poznati.

Kako postoji širok spektar simptoma, a metode liječenja nisu u potpunosti razjašnjenje, u europskim se centrima svake dvije godine organiziraju intenzivni edukacijski tečajevi na kojima se izmjenjuju nove spoznaje i iskustva stečena najnovijim metodama liječenja.

Godine 2015. Zavod za reumatologiju i kliničku imunologiju Klinike za unutarnje bolesti Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu proglašen je centrom izvrsnosti za sistemnu sklerozu u Republici Hrvatskoj (Referentni centar pri Ministarstvu zdravlja Republike Hrvatske).

S obzirom na značajnu pojavnost sistemne skleroze u Dalmaciji te veliki istraživački doprinos prof. dr. sc. Dušanke Martinović Kaliterne i doc. dr. sc. Mislava Radića, kao i čitavog Zavoda za reumatologiju i kliničku imunologiju, Splitu je pred četiri godine ukazana čast da 2017. godine organizira taj prestižni tečaj.

U organizaciji EUSTAR-a (The European Scleroderma Trials and Research group) – Europske udruge za liječenje i

istraživanje sistemne skleroze, uz podršku Svjetske zaklade za sistemnu sklerozu SWF (Scleroderma World Foundation) i Hrvatskog reumatološkog društva, od 23. do 26. veljače 2017. godine u hotelu Cornaro u Splitu održan je EUSTAR edukacijski tečaj o sistemnoj sklerozi (EUSTAR educational course on systemic sclerosis).

Tečaj je imao 120 sudionika iz europskih i ostalih zemalja svijeta. Dvadeset eminentnih profesora, stručnjaka iz područja sistemne skleroze, tijekom četiri dana intenzivno je educiralo polaznike. U edukaciju su aktivno bili uključeni i oboljeli od sistemne skleroze koji su u svrhu edukacije bili klinički obrađeni od strane sudionika i edukatora.

Svečano otvaranje i uvodnu riječ dobrodošlice izrazili su domaćini prof. Dušanka Martinović Kaliterne i predsjednik Hrvatskog reumatološkog društva prof. Branimir Anić, osnivač EUSTARA prof. Marco Matucci Cerinic sa Sveučilišta u Firenzi te prof. Yannic Allanore sa Sveučilišta u Parizu. Potom su uslijedila stručna predavanja o patogenezi i klasifikaciji bolesti, mišićnoj zahvaćenosti i samoj kvaliteti života oboljelih u domeni prof. Olivera Distlera i dr. Britte Maurer sa Sveučilišta u Zurichu, prof. Yannica Allanora, prof. Marca Matuccia i doc. Mislava Radića.

Drugog dana prof. Jerome Avouac sa Sveučilišta u Parizu poznao je prisutne s internetskom bazom podataka MEDS

on line i programom rane dijagnostike sistemne skleroze VEDOSS (Very Early Diagnostic Of Systemic Sclerosis). Prof. Thomas Krieg sa Sveučilišta u Kölnu, svjetski dermatološki stručnjak u liječenju digitalnih ulceracija, održao je predavanje o klasifikaciji i liječenju digitalnih ulceracija. Prof. Ulf Mueller Ladner u poslijepodnevni satima održao je predavanje o gastrointestinalnim tegobama kod oboljelih od sistemne skleroze.

Veliki dio dana polaznici su prisustvovali edukacijskim radionicama gdje su interaktivno sudjelovali u raspravama o pravovremenom dijagnosticiranju i liječenju komplikacija bolesti: plućne hipertenzije, abdominalnih tegoba, malignih oboljenja, koštano-mišićnih problema i duševnih poteškoća koje se manifestiraju kod generalizirano lošeg stanja bolesnika.

Trećeg dana tečaja prof. Nemanja Damjanov sa Sveučilišta u Beogradu uputio je polaznike u najkorisnije laboratorijske pretrage koje se provode kod dijagnostike i praćenja oboljelih od sistemne skleroze. Potom su uslijedile interaktivne radionice na temu seksualne disfunkcije, fertiliteta, trudnoće u oboljelih, liječenja brzo progresivnih digitalnih ulceracija

koje u konačnici mogu završiti gangrenom, te strategija liječenja intersticijske plućne bolesti.

Posebno živo bilo je u poslijepodnevni satima kada su polaznici zajedno s edukatorima vršili kliničke pregledne i skoriranje kožnih promjena Rodnan skin scorom pacijenata našeg Zavoda.

Istog dana, u kasnijim satima, dojen kapilaroskopije prof. Maurizio Cutolo sa Sveučilišta u Genovi održao je predavanje i praktične vježbe kapilaroskopije.

Posljednjeg dana prof. Otylia Kowal-Bielecka sa Sveučilišta u Byalistoku uputila je polaznike u posljednje smjernice EULARA o liječenju oboljelih od sistemne skleroze, dok je prof. Niko Hunzelmann stavio naglasak na morfeu i diferencijalnu dijagnostiku bolesti. Skup je zaključen pozdravnim govorom.

Posebnom gestom uveselili su nas članovi Udruge bolesnika kolagenoza koji su povodom ovog tečaja, uz aktivno sudjelovanje u stručnom dijelu, iznenadili prisutne domaćim slatkim delicijama.

**Ivona Božić, dr. med.**

# Strategija identifikacije bolesnika s kroničnim hepatitisom C



» Prof. dr. sc. Boris Lukšić

## Epidemiološke značajke HCV-infekcije

Infekcija virusom hepatitis C (HCV) znatan je javnozdravstveni problem. SZO procjenjuje da u Europi oko 15 milijuna ljudi ili 2% odrasle populacije ima kronični hepatitis C. Oko 86 000 ljudi umire svake godine u zemljama članicama EU-a zbog posljedica bolesti koju uzrokuje HCV. U Europi najnižu prevalenciju serološkog dokaza HCV-infekcije (anti-HCV) imaju sjevernoeuropske zemlje (< 0,5%), a najvišu (> 3%) Rumunjska, Italija, dijelovi Grčke i Rusije.

U Hrvatskoj manje od 2% stanovnika ima anti-HCV protutijela i prema tome se Hrvatska ubraja u skupinu zemalja s niskom prevalencijom anti-HCV-a. Procjenjuje se da između 35 000 i 45 000 stanovnika Hrvatske trajno nosi HCV.

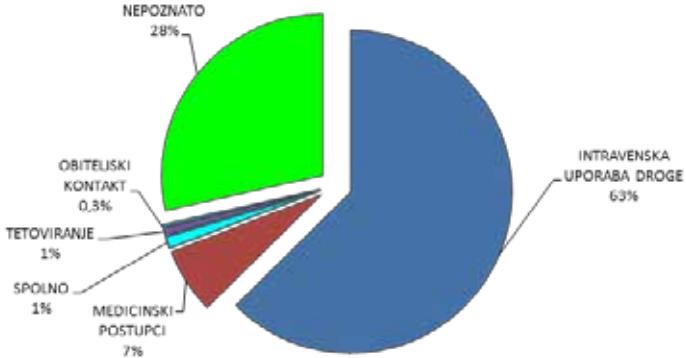
Uporaba nesterilne opreme pri intravenskom injiciranju droga najznačajniji je put prijenosa HCV-a u Hrvatskoj. Prevalencija HCV-infekcije među ovisnicima pokazuje značajne geografske varijacije, od 29 do 65%. Ostale rizične skupine su primatelji krvi i krvnih pripravaka, posebice prije 1993. godine, hemodializirani, osobe s visokorizičnim spolnim ponašanjem te profesionalno izložene osobe. U SD-županiji u većine (63%) inficiranih pronađena je kao uzrok intravenska uporaba droga. Medicinski postupci (transfuzije krvi i krvnih pripravaka, dijaliza, kirurški zahvati, različiti drugi medicinski dijagnostički i terapijski postupci) prihváćeni su kao jedan od načina zaražavanja, osobito ako su se dogodili prije 1993. godine. Spolni put (1%), tetoviranje (1%) te socijalni kontakt unutar obitelji (0,3%) određeni su kao rizik za zarazu u onih koji nisu imali navedene druge načine izloženosti s većim rizikom (slika 1).

## Aktivniji pristup u identifikaciji bolesnika s kroničnim hepatitisom C

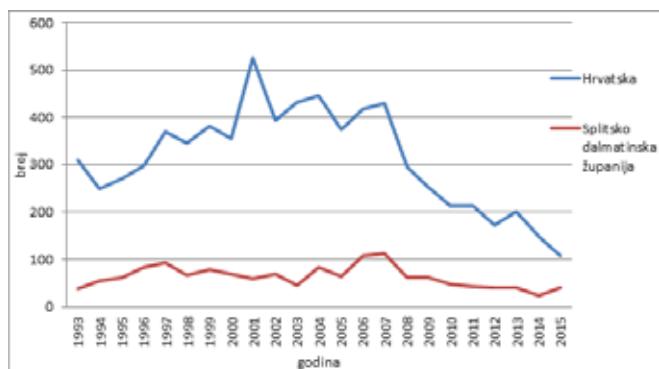
U SD-županiji živi oko 10% stanovništva Hrvatske. Incidencija novootkrivenih na HCV pozitivnih osoba u Splitsko-dalmatinskoj (SD) županiji od 1993. do 2007. godine pokazuje manje godišnje varijacije, a nakon 2008. godine, kao i u ostalim dijelovima Hrvatske, dolazi do postupnoga pada broja prijava (slika 2). Od 1993. do 2015. godine u SD-županiji prijavljene su 1434 osobe s HCV-infekcijom. Budući da je procjena da u županiji ima barem još 3000 osoba s HCV-infekcijom koje nisu prijavljene, poduzet je aktivniji pristup u pronalaženju takvih bolesnika. Sastavljen je tim koji se sastoji od različitih zdravstvenih i nezdravstvenih djelatnika te je poduzet niz aktivnosti koje su usmjerenе prema skupinama s većom incidencijom HCV-infekcije. Unutar terapijskih zajednica za prevenciju i liječenje bolesti ovisnosti proveden je probir (*screening*) HCV-infekcije, a fibroelastografijom su otkrivene ugroženije skupine bolesnika, koje su po ubrzanjem postupku pripremljene za liječenje. Slične aktivnosti poduzete su i u udrugama veterana domovinskog rata, u kojima su testirani branitelji koji u anamnezi imaju podatke o ranjavanju, operacijama i primanju krvi i krvnih pripravaka do 1993. godine. Kao rezultat tih aktivnosti povećan je broj novootkrivenih HCV-infekcija u stanovnika SD-županije 2015. godine te je mnogima skraćen put do liječenja. Iste aktivnosti planiraju se provesti i u lokalnoj navijačkoj udruzi te u zatvorima u SD-županiji među osobama lišenim slobode.



» Klinika za infektologiju



» Raspodjela HCV-infekcija u Splitsko-dalmatinskoj županiji prema vjerovatnom načinu zaražavanja.



» Prijave HCV-infekcije u Hrvatskoj i Splitsko-dalmatinskoj županiji od 1993. do 2015. godine.

Zahvaljujući timskom radu infektologa, gastroenterologa, epidemiologa, psihijatara, mikrobiologa, transfuziologa, nemedicinskih djelatnika iz društva „Hepatos“, voditelja rehabilitacijskih centara za pomoć i liječenje intravenskih ovisnika, voditelja udruga veterana domovinskog rata, broj novootkrivenih osoba s kroničnom HCV-infekcijom u SD-županiji porastao je 2015. godine na 33% od ukupno prijavljenih HCV-infekcija u Hrvatskoj. Aktivnjim pristupom skupinama rizičnim za HCV-infekciju i dolaskom liječnika bolesniku, ostvarena je bolja suradljivost u postupku dijagnostike, identifikacije i liječenja tih bolesnika.

**Prof. dr. sc. Boris Lukšić**

Predstojnik Klinike za infektologiju KBC Split

# Foto žulj

Svima nam je poznato da naša zgrada A ima međukat! I da se u međukat dolazi kroz vrata koja se redovito ostavljuju širom otvorena (tako da se podupru kantom za boju), iako imaju ugrađen mehanizam za samozatvaranje. Vrata se u ovom položaju ostavljuju ne samo tijekom radnog vremena, nego često i vikendom, što ugrožava sigurnost cijelog Fakulteta, jer se tako kroz ova vrata preko požarnih stuba može ući u zgradu. Ako se pitate tko ostavlja vrata u tom položaju, samo pogledajte pod odmah lijevo od ulaza u međukat! Pametnime dovoljno!



» M&M na visinskim radovima izmjene koševa

## Foto kolačić

Nakon višegodišnjeg čekanja fakultetski djelatnici, a i djeca iz kvarta, mogu konačno „baciti basket“ na našem sportskom terenu. Košarkaške table i obruči su zamjenjeni novima! Hvala Službi za izgradnju i održavanje, posebno našem dragom M&M dvojcu (Marinko & Mario).



» Genijalni način blokiranja samo-zatvarajućih vrata međukata.



» „Corpus delicti“ onih koji blokiraju vrata!

# Dan fakulteta na Marjanu



» Studenti 6. god. dentalne medicine, pobjednici nogometnog turnira

I ove godine, ponovno smo se okupili na Marjanu kako bismo proslavili Dan fakulteta. Bilo je svečanije nego prijašnjih godina; ipak je riječ o dvadesetoj obljetnici!

Program je počeo oko 11 sati. Prvo je započeo nogometni turnir, koji redovito privlači najviše publike. Ove godine vatreni navijači bili su opremljeni prigodnim majicama i kapama napravljenima povodom obljetnice. Nikada nije bilo više studenata i profesora, pa su se majice i kape vrlo brzo podijelile. U finalu nogometnog turnira svoje snage odmjerili su studenti 6. godine Dentalne medicine i strani studenti 4. godine Medicine. Utakmica je bila napeta, no pokal su ipak osvojili "dentalci". Nije to bio jedini turnir toga dana. U teniskom turniru prvo mjesto su osvojile docentice Marija Raguz i Sandra Kostić. Kao neprikosnoveni vladari boćarskih terena pokazali su se gospoda Stipe Krželj, Stipo Milardović i Mario Bikić. U 15 sati održan je i tradicionalni polumaraton od Bena do Marjanskih vrata i natrag. Sudjelovao je rekordan broj trkača, njih skoro tridesetak. Tome je sigurno pridonio i izazov profesora Ivica Grkovića. Naime, profesor je ponudio častiti finim "marendinom" one koji ga uspiju preći. Prva u cilj stigla je Kristin Walters, studentica 2. i 3. godine Medicine na engleskom jeziku, a drugi je bio Luka Komić, student 2. godine Medicine. Profesor je stigao treći, a sve troje su trčali ispod 12 minuta. Gospodin Barić je i ove godine vodio tradicionalnu šetnju

Marjanom, s rekordnim brojem šetača. Održana je i revijalna utakmica između studenata i profesora predvođenih dekanom prof. Zoranom Đogašem. Kako nitko ne bi ostao gladan između svih tih događanja, organizatori su se pobrinuli za švedski stol. Kao i svaki rođendan, i ovaj je završio paljenjem svijeća i rezanjem torte. Ta čast pripala je dekanu prof. Zoranu Đogašu.

I ove godine poslužilo nas je lijepo vrijeme, organizacija je bila vrhunska, atmosfera prava slavljenička, s nikad više profesora i studenata. Još jednom smo pokazali privrženost našem fakultetu te da su nam kolege braća. S punim pravom imamo se nadati još mnogim okruglim obljetnicama.

**Tonči Mastelić,**  
student 6. godine



» Doček na cilju



» Doc. Marija Raguž i doc. Sandra Kostić, pobjednice teniskog turnira



» Mirna ruka dekana



» Gospoda Stipe Krzelj, Stipo Milardović i Mario Bikić, pobjednici boćarskog turnira



» Rezanje slavljeničke torte



» Šetači ispod sunca zlatnoga



» Omiljene službenice fakulteta



» Bodrenje na revijalnoj utakmici



» Oko stola

# Valjalo se urediti za veliku proslavu!

Tjednima prije velike proslave 20. godišnjice našeg fakulteta počele su pripreme, a vodilo se računa o svakom detalju. Baš kao što se kod kuće prije blagdana i proslava sve temeljito počisti i pospremi, tako se i na Fakultetu sve „ušminkalo“ i uredilo! Nema sumnje da su naši brojni gosti (uključujući i dragu nam Predsjednicu) bili oduševljeni!

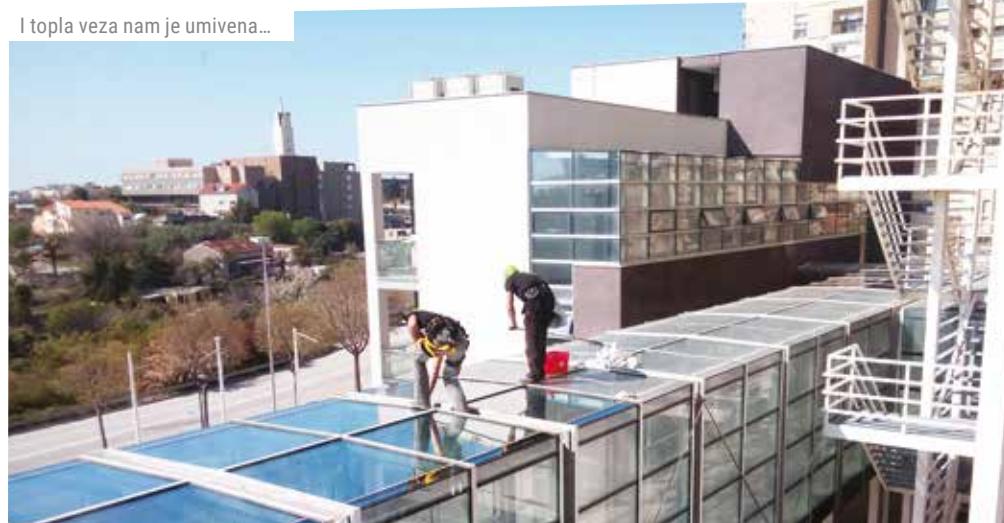
Zgrada B nam je stvarno „planina“ od zgrade! Za pranje prozora trebaju nam alpinisti!



noge naše tople veze su „opiturane“, a uz noge posađene mačuhice!



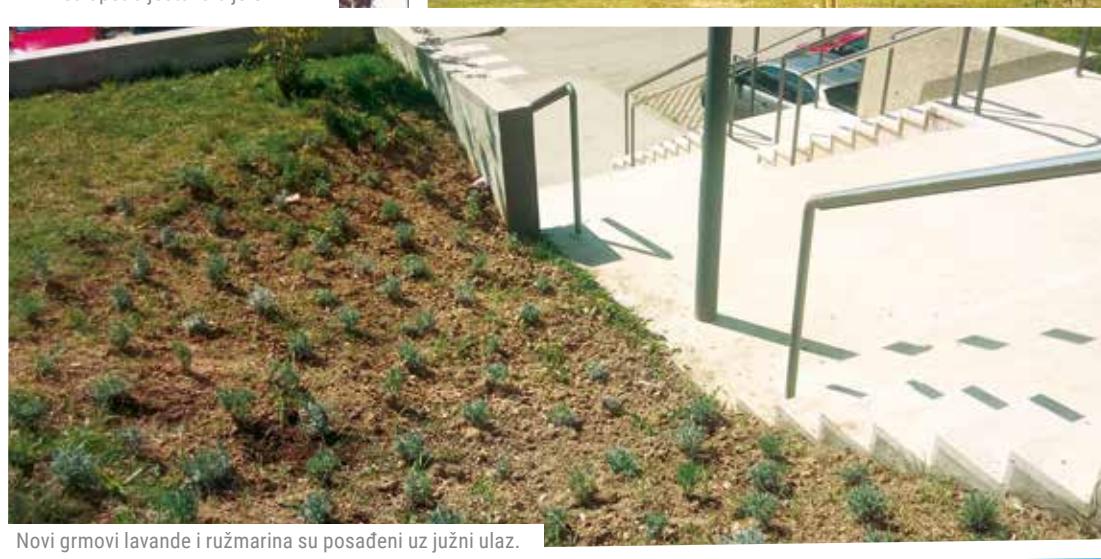
I topla veza nam je umivena...



Nova stabla su posađena! Zovu se Robinia Pseudoaccacia Umbradulifera! Nama malo „bacaju“ na metle, vidjet ćemo kad prolistaju...



I požarne skale su „pitirane“, sad su opet blještavo bijele!



Novi grmovi lavande i ružmarina su posađeni uz južni ulaz.

Ne možemo ne primijetiti da su se glavni šminkerski zahvati odvijali na putu kojim je prošla Predsjednica! Nema druge nego zvati ju da nam dođe opet. Ali da prođe drugim putem!

A sad bez šale: hvala svima koji su se potrudili (i dalje se trude) da nam fakultet sjajno izgleda. Baš od gušta dolazimo na naš faks!